

Aika 05.10.2026, klo 17:00

Paikka Xamk Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun auditorio Kampussali A,
Patteristonkatu 3, A-rakennus, Mikkeli

Käsiteltävät asiat

§ 57 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 58 Pöytäkirjan tarkastus

§ 59 Eron myöntäminen Anni Lahtiselle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävästä sekä uuden jäsenen ja varapuheenjohtajan valitseminen

§ 60 Eron myöntäminen Maarit Oravalle sivistyslautakunnan varajäsenyydestä ja uuden varajäsenen valitseminen

§ 61 Päävastuullisen tilintarkastajan vaihtuminen

§ 62 Maapoliittisen ohjelman päivittäminen: maankäyttösopimuksia koskevat periaatteet

§ 63 Otavan osayleiskaavan muutos / Tainionniemi

§ 64 Asemakaavan muutos 1. kaupunginosa (Savilahti) Veturitallit

§ 65 Tilinpäätöksestä 2025 laaditun arviointikertomuksen vastine

§ 66 Talouden seuranta 1-6/2026

§ 67 Valtuustoaloite: Mikkelin kaupungin rakennusvalvonnan julkisuuskuva ei ole erityisen hyvä

§ 68 Valtuustoaloite: Perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltäminen Mikkelin kaupungilla

Osallistujat

Oskari Valtola, puheenjohtaja
Vesa Kallio, 1. varapuheenjohtaja
Arto Seppälä, 2. varapuheenjohtaja
Ari Liikanen, sihteeri
Eero Aho
Mika Barck
Kerttu Hakala
Raimo Heinänen
Marita Hokkanen
Tapio Honkamaa
Teemu Horn
Olli Humalamäki
Kati Häkkinen
Jukka Härkönen
Katriina Janhunen
Jatta Juhola
Jyrki Kaukonen
Heli Kauppinen
Jouko Kervinen
Anu M Kokkonen
Niklas Kurvinen
Suvi Kähkönen-Valtola
Anni Lahtinen
Virpi-Leena Laine
Jarmo Lautamäki
Tapani Liukkonen
Mika Marttinen
Heikki Nykänen
Kirsi Olkkonen
Antti Pakarinen
Petri Pekonen
Petri. P. Pentikäinen
Anne Puntanen
Pekka Pöyry
Nina Rasola
Sari Rautiainen
Anna Reponen
Teuvo V. Riikonen
Jani Sensio
Heikki Sorvali
Jaana Strandman
Jarno Strengell
Tuija Syrjäläinen
Satu Taavitsainen
Enrique Tessieri
Petri Tikkanen
Mari Torniainen
Hannu Tullinen
Lotta Tuominen

Tiina-Riikka Turunen
Jarmo Tuunanen
Pirkko Valtola
Jaakko Väänänen
Heidi Hänninen, viestintä- ja markkinointipäällikkö
Aki Kauranen, strategia- ja kehityspäällikkö
Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja
Annaliisa Leinonen, kaupunginlakimies
Petri Mattila, henkilöstöjohtaja
Sebastian Niemeläinen
Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja
Kalle Räinä, asemakaavapäällikkö
Olivia Salminen
Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja
Tiia Tamlander, talousjohtaja
Toivo Tiihonen
Mikko Tuovinen, viestintäsuunnittelija
Topiantti Äikäs, maankäyttöjohtaja

§ 57

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty valtuutetuille ja julkaistu kaupungin yleisessä tietoverkossa 30.9.2026.

Lisäksi kokouskutsu on julkaistu Länsi-Savo lehdessä 30.9.2026.

§ 58

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan valtuutetut Niklas Kurvinen ja Jarmo Lautamäki.
Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Kaupunginhallitus, § 216, 17.08.2026
Kaupunginvaltuusto, § 59, 05.10.2026

§ 59

Eron myöntäminen Anni Lahtiselle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävästä sekä uuden jäsenen ja varapuheenjohtajan valitseminen

MliDno-2025-912

Kaupunginhallitus, 17.08.2026, § 216

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Liikanen, hallintojohtaja, ari.liikanen@mikkeli.fi

Anni Lahtinen anoo 28.7.2026 lähetetyllä sähköpostilla eroa tarkastuslautakunnan varapuheenjohtajan tehtävästä esteellisyyssasioiden vuoksi.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano toimikaudella 2025-2027 on seuraava:

Varsinaiset jäsenet:

1. Sorvali Heikki, yrittäjä, PJ
2. Panula-Ontto-Suuronen Anni, pääluottamusmies, filosofian tohtori
3. Elkharam Tiina, yrittäjä, eläkeläinen
4. Ylönen Hannu, yrittäjä, eläkeläinen
5. Kontturi Helen, yrittäjä, kirjanpitäjä
6. Hannukainen Sari, talouspäällikkö
7. Hynninen Jukka, erikoisammattimies, sähköasentaja
8. Lahtinen Anni, opiskelija, VPJ
9. Savela Seppo, account manager

Henkilökohtaiset varajäsenet:

1. Pöntinen Vesa, yrittäjä, eläkeläinen
2. Heikkonen Susanna, merkonomi
3. Jakobsson Riina, sairaanhoitaja, kuntoutusohjaaja, merkonomi
4. Parkkinen Pekka, autoilija
5. Orava Marita, vastaava yritysneuvoja
6. Tuhkalainen Terhi, sairaalamikrobiologi
7. Liukkonen Markku, talouspäällikkö, eläkeläinen
8. Korhonen Jonna, opiskelija
9. Muttilainen Ola, aluemyyntipäällikkö, insinööri YAMK

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se myöntää eron Anni Lahtiselle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävästä ja valitsee uuden jäsenen hänen tilalleen sekä tarvittaessa varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se valitsee tarkastuslautakunnalle uuden varapuheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026, § 59

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto myöntää eron Anni Lahtiselle tarkastuslautakunnan jäsenyydestä ja varapuheenjohtajan tehtävästä ja valitsee uuden jäsenen hänen tilalleen sekä tarvittaessa varajäsenen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto valitsee tarkastuslautakunnalle uuden varapuheenjohtajan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi

Eropyynnön jättänyt, valittu jäsen, luottamushenkilörekisterinhoitaja, Meidän IT ja talous Oy/palkanlaskenta

Kaupunginhallitus, § 245, 21.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 60, 05.10.2026

§ 60

Eron myöntäminen Maarit Oravalle sivistyslautakunnan varajäsenyydestä ja uuden varajäsenen valitseminen

MliDno-2025-914

Kaupunginhallitus, 21.09.2026, § 245

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Liikanen, hallintojohtaja, ari.liikanen@mikkeli.fi

Maarit Orava anoo 12.9.2025 lähetetyllä sähköpostilla eroa sivistyslautakunnan varajäsenyydestä. Perusteena paikkakunnalta pois muutto.

Sivistyslautakunnan kokoonpano toimikaudella 2025-2027 on seuraava:

Varsinaiset jäsenet:

1. Haverinen Mikko, hyvinvointikoordinaattori, LitM
2. Heiskanen Miska, opiskelija
3. Jakobsson Riina, sairaanhoitaja, kuntoutusohjaaja
4. Hämäläinen Tanja, sosionomi AMK
5. Barck Mika, majuri evp., PJ
6. Valtola Pirkko, yleislääketieteen erikoislääkäri
7. Laine Virpi-Leena, hammaslääkäri
8. Tessieri Enrique, VTM
9. Hämäläinen Reijo, mielenterveyshoitaja, eläkeläinen
10. Tornainen Mari, lähihoitaja
11. Lautamäki Jarmo, ympäristöinsinööri, villieläinhoitaja, VPJ

Henkilökohtaiset varajäsenet:

1. Strengell Janne, henkilöstöpäällikkö
2. Kekkonen Matti, metsäasiantuntija
3. Stolyarova Arina, yrittäjä
4. Ropponen Anna, sairaanhoitaja, terveydenhoitaja
5. Marttinen Johannes, yrittäjä, hammasteknikko
6. Kontturi Helen, yrittäjä, kirjanpitäjä
7. Loukiainen Heidi, aluejohtaja
8. Hakkarainen Juha, nuohoojamestari
9. Savela Seppo, account manager
10. Orava Maarit, sairaanhoitaja, työsuojeluvaltuutettu
11. Janhunen Katriina, opiskelija

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se toteaa Maarit Oravan luottamustoimen sivistyslautakunnassa päättyneeksi vaalikelpoisuuden menettämisen vuoksi ja valitsee uuden varajäsenen hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026, § 60

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto toteaa Maarit Oravan luottamustoimen sivistyslautakunnassa päättyneeksi vaalikelpoisuuden menettämisen vuoksi ja valitsee uuden varajäsenen hänen tilalleen jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi

Eropyynnön jättänyt, valittu varajäsen, luottamushenkilörekisterinhoitaja, Meidä IT ja talous Oy/palkanlaskenta

Tarkastuslautakunta, § 35, 08.09.2026

Kaupunginvaltuusto, § 61, 05.10.2026

§ 61

Päävastuullisen tilintarkastajan vaihtuminen

MliDno-2023-1743

Tarkastuslautakunta, 08.09.2026, § 35

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, talousjohtaja, tiia.tamlander@mikkeli.fi

Mikkelin kaupunginvaltuusto on valinnut tilintarkastajan 13.11.2023 §117. Mikkelin kaupungin ja TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy:n välillä on päätöksen perusteella 22.1.2024 allekirjoitettu sopimus tilintarkastuspalveluista koskien koko kaupunkikonsernia (kuntalaki 122 §). Konserniyhtiöiden kanssa on lisäksi tehty erilliset kirjalliset hankintasopimukset. Sopimuksen mukaan vastuunalaisen JHT-tilintarkastajan mahdollisesta vaihtamisesta sopimuskauden aikana on neuvoteltava etukäteen tarkastuslautakunnan kanssa.

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy ehdottanut, että Mikkelin kaupungin vastuunalaisena tilintarkastajana toimii jatkossa JHT, HT Heli Santala. Nimeäminen astuu voimaan 8.9.2026.

Ehdotus

Esittelijä: Heikki Sorvali

Tarkastuslautakunta päättää hyväksyä vastuullisen tilintarkastajan vaihdoksen siten, että 8.9.2026 alkaen vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHT, HT Heli Santala.

Tilintarkastajan vaihdos saatetaan tietoksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että tilintarkastaja/sihteeri Heli Santala ilmoitti olevansa esteellinen (Mikkelin kaupungin vastuunalainen tilintarkastaja) ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi. Ilmoitus hyväksyttiin.

Merkitään, että sihteerinä tämän pykälän ajan toimi tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Heikki Sorvali.

Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026, § 61

Liitteet

1 Liite Kv 5.10.2026 Vastuullisen tilintarkastajan vaihdos Mikkelin kaupunki 8/2026

Ehdotus

Tarkastuslautakunta:

Tarkastuslautakunta esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi vastuullisen tilintarkastajan vaihdoksen siten, että 8.9.2026 alkaen vastuunalaisena tilintarkastajana toimii JHT, HT Heli Santala.

Kaupunginhallitus, § 224, 31.08.2026
Kaupunginvaltuusto, § 62, 05.10.2026

§ 62

Maapoliittisen ohjelman päivittäminen: maankäyttösopimuksia koskevat periaatteet

MliDno-2022-825

Kaupunginhallitus, 31.08.2026, § 224

Valmistelijat / lisätiedot:

Topiantti Äikäs, maankäyttöjohtaja, topiantti.aikas@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 31.8.2026 Maapoliittisen ohjelman päivittäminen ja maankäyttösopimuksia koskevat periaatteet

Mikkelin kaupungin maapoliittinen ohjelma hyväksyttiin valtuustossa keväällä 2022 (§ 58/25.4.2022) ja ohjelmaan on tehty sen jälkeen valtuustossa päivityksiä tontinluovutusperiaatteiden ja -hinnaston osalta (viimeksi §19/13.4.2026).

Ohjelman laajempi uudistaminen tulee ajankohtaiseksi kuluvan valtuustokauden aikana. Uudistamistarvetta aiheuttavat muun muassa maankäyttöä ja rakentamista koskevan lainsäädännön muutokset, erityisesti yhdyskuntakehittämislain, yhdyskuntarakentamislain sekä alueidenkäyttölain (AKL) uudistamisen eteneminen.

Ennen ohjelman laajempaa uudistamista on tullut ajankohtaiseksi tarkentaa ohjelman maankäyttösopimuksia koskevaa kohtaa (kappale 3.4). Syynä tähän on rakentamisen ja kaupunkikehittämisen murros koko maassa.

Tarkennustarve liittyy erityisesti yksityisten maanomistajien ja hanketoimijoiden asemakaavahankkeisiin, joissa asemakaavan laatiminen tai muuttaminen tuo maanomistajalle AKL:n tarkoittamaa merkittävää hyötyä. Muuttunut markkinatilanne, kohteiden toteuttamisedellytykset ja hankkeisiin sisältyvät purku-, kunnostus-, rakennettavuus- tai infrakustannukset vaikuttavat olennaisesti hankkeiden toteutettavuuteen.

AKL 91 a §:n mukaan asemakaavoitettavan alueen maanomistajalla, jolle asemakaavasta aiheutuu merkittävää hyötyä, on velvollisuus osallistua kunnalle yhdyskuntarakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin. AKL 91 b §:n mukaan kunta voi tehdä kaavoitukseen ja kaavojen toteuttamiseen liittyviä maankäyttösopimuksia. Sopimukset ovat luonteeltaan yksityisoikeudellisia sopimuksia. Maankäyttösopimuksella ei voida sitovasti sopia kaavan sisällöstä, ja sopimus voidaan osapuolia sitovasti tehdä vasta sen jälkeen, kun kaavaluonnos tai -ehdotus on ollut julkisesti nähtävillä, lukuun ottamatta kaavoituksen käynnistämistä koskevia sopimuksia ("kaavoitussopimus"). AKL 91 c §:n mukaisia kehittämiskorvauksien määräämisiä kaupunki käyttää harvoin, pikemminkin pyritään sopimuksiin.

Tavoitteena on jatkossakin turvata maanomistajien yhdenvertainen kohtelu, maankäyttösopimusten ennakoitavuus sekä kaupungille asemakaavojen toteuttamisesta aiheutuvien yhdyskuntarakentamisen kustannusten kohtuullinen kattaminen. Samalla on tarpeen tarkentaa periaatteita siten, että ne huomioivat

paremmin yksittäisten kaavatonttien toteuttamiskelpoisuuteen vaikuttavat olosuhteet. Ne ovat tilanteita, joissa hanketoimija ottaa maankäyttösopimuksessa määritellyt katu-, kunnallistekniikka-, tai muut vastaavat infratyöt toteutettavakseen tai kustannusvastuulleen.

Uusi periaate

Kaupungin maankäyttösopimuksien periaatetta tarkennetaan siten, että maankäyttösopimukseen perustuva maankäyttömaksu määritellään lähtökohtaisesti 40 % asemakaavan tai asemakaavan muutoksen kaavatontille tuottamasta arvonnoususta. (Nykyisin voimassa oleva maksu on 1/3-osa arvonnoususta eli 33,333 ... %).

Tarkennettu taso asettuu verrokkikuntien (Jyväskylä, Kouvola, Lappeenranta) yleisesti käyttämälle sopimuskorvausten tasolle ja vastaa sitä, että maanomistaja osallistuu kaavan toteuttamisesta kaupungille aiheutuviin yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin kaavasta saamansa hyödyn perusteella.

Arvonnousu määritellään samoin kuin nykyisin: vertaamalla uuden asemakaavan tai asemakaavan muutoksen mukaista tontin, asemakaavassa määrätyn rakennusoikeuden tai muun kaavan mahdollistaman käyttötarkoituksen arvoa lähtötilanteen mukaiseen arvoon. Menettelyssä hyödynnetään riippumattomia kiinteistöarviointeja (erityisesti keskikaupungin, CBD:n alueella sekä sen ulkopuolella haasteellisimmissa ja erikoislaatuisemmissa suunnittelukohteissa) ja kaupunginvaltuuston aiemmin hyväksymiä vyöhyke- ja rakennusoikeushintoja. Lähtökohtana on, että arviointi on tapauskohtainen, läpinäkyvä ja perustuu kaavamuutoksen maanomistajalle koituvaan todelliseen hyötyyn, joka perustuu uudessa asemakaavassa määriteltyyn rakennusoikeuden määrään ja kaavatontin käyttötarkoitukseen.

Muutos aiempaan on, että arvioinnissa huomioidaan uuden kaavatontin olosuhteet. Niitä ovat rakennettavuus, purkuvelvoitteet, kulttuuriympäristötekijät, yleisten alueiden ja katualueiden järjestäminen, kunnallistekniikan toteuttamisen tarve, mahdolliset alueiden luovutukset sekä muut toteuttamiskustannukset ja hankkeen toteuttamiskelpoisuuteen olennaisesti vaikuttavat seikat. Tehtävät vähennykset on todennettava kahdella ulkopuolisella hinta-arviolla (keskiarvo). Näin korvauksen määräytyminen voidaan suhteuttaa kaupungille aiheutuviin kustannuksiin sekä hankkeen taloudelliseen toteuttamiskelpoisuuteen. Tavoitteena on, että maankäyttösopimus, ja siinä määritelty maankäyttömaksu, kannustaa hankkeita toteutukseen eikä muodostu esteeksi. Lisäksi maankäyttömaksun suorittamista koskeva maksuaikataulu määritellään tarkemmin: maksua jaksotetaan hankkeen etenemisen suhteen ja maksuaikataululle asetetaan myös muualla oleva takaraja, 10 vuotta (ns. perälauta).

Toisaalta, mikäli maanomistaja, yritys, rakennuttaja tai muu hanketoimija ottaa maankäyttösopimuksessa yksilöidyt kadun, kunnallistekniikan, hulevesien hallinnan, yleisten alueiden tai muut asemakaavan toteuttamisen edellyttämät infratyöt toteutettavakseen tai muutoin vastattavakseen siten, että kaupungille ei synny vastaavia toteuttamiskustannuksia, niin maankäyttömaksua ei peritä siltä osin kuin kyseiset velvoitteet kattavat kaupungille muutoin syntyvän kustannusvastuun. Edellisistä seikoista sovitaan tapauskohtaisesti maankäyttösopimuksessa, ja

velvoitteiden arvo otetaan huomioon sopimuskorvausta alentavana seikkana. Edellä kuvattuja periaatteita sovelletaan erityisesti olemassa olevan infraverkon ulkopuolella olevien, usein pinta-alaltaan laajojen kehittämisalueiden asemakaavahankkeissa.

Periaate vastaa vertailukaupunkien maapoliittisten ohjelmien ja maankäyttösopimusten käytäntöjä. Tarkennus rakentuu yleisesti kaupungeissa käytettyjen periaatteiden mukaisesti siten, että ratkaisevia ovat taloudellinen arvonnousu, kaupungille aiheutuvat tai vältettävät kustannukset, maanomistajan toteutusvastuut sekä yhdenvertainen menettely.

Päivitys ei muuta maankäyttösopimusten muuta valmistelu- tai hyväksymismenettelyä. Maankäyttösopimukset valmistellaan edelleen kaupungin vakiintuneen käytännön mukaisesti, ja sopimukset hyväksytään toimivaltaisessa toimielimessä ennen asemakaavaehdotuksen hyväksymistä.

Uusi periaate liitetään Mikkelin maapoliittiseen ohjelmaan liitteeksi 3. Kun ohjelmaa muutetaan kokonaisuudistuksen yhteydessä, asiakohta sisällytetään omaksi kohdaksi ohjelmaan.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Mikkelin kaupungin maapoliittisen ohjelman maankäyttösopimuksia koskevan päivityksen edellä kuvatulla ja liitteessä esitetyllä tavalla:

- Maankäyttömaksu on lähtökohtaisesti 40 prosenttia asemakaavan tai asemakaavan muutoksen kaavatontille tuottamasta arvonnoususta.
- Arvonnousun määrittelyssä huomioidaan kaavatontin olosuhteet.
- Mikäli maanomistaja ottaa sopimuksessa yksilöidyt infratyöt vastuulleen, niin maankäyttömaksua ei peritä siltä osin kuin kyseiset velvoitteet kattavat kaupungille muutoin syntyvän kustannusvastuun.
- Maankäyttömaksun maksamisen aikataulua jaksetaan hankkeen etenemisen suhteen. Lopulta maksu on suoritettava viimeistään 10 vuoden kuluessa asemakaavan lainvoimaisuudesta, jollei sopimuksessa erityisestä syystä muuta sovita.
- Tämä päätös korvaa kaupunginvaltuuston (§ 58/25.4.2022) hyväksymän maapoliittisen ohjelman maankäyttösopimusmaksun määräytymistä koskevan periaatteen. Päätöstä ei voi soveltaa takautuvasti aiempiin maankäyttösopimuksiin.
- Muilta osin maankäyttösopimuksia koskevat menettelyt eivät muutu. Uusi periaate liitetään maapoliittiseen ohjelmaan liitteeksi 3.
- Maankäyttöjohtaja määrätään tekemään päivitys maapoliittiseen ohjelmaan.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittään, että maankäyttöjohtaja Topiantti Äikäs selosti asiaa kaupunginhallitukselle.

1 Liite Kv 5.10.2026 Maapoliittisen ohjelman päivittäminen ja maankäyttösopimuksia koskevat periaatteet

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Mikkelin kaupungin maapoliittisen ohjelman maankäyttösopimuksia koskevan päivityksen edellä kuvatulla ja liitteessä esitetyllä tavalla:

- Maankäyttömaksu on lähtökohtaisesti 40 prosenttia asemakaavan tai asemakaavan muutoksen kaavatontille tuottamasta arvonnoususta.
- Arvonnousun määrittelyssä huomioidaan kaavatontin olosuhteet.
- Mikäli maanomistaja ottaa sopimuksessa yksilöidyt infratyöt vastuulleen, niin maankäyttömaksua ei peritä siltä osin kuin kyseiset velvoitteet kattavat kaupungille muutoin syntyvän kustannusvastuun.
- Maankäyttömaksun maksamisen aikataulua jaksotetaan hankkeen etenemisen suhteen. Lopulta maksu on suoritettava viimeistään 10 vuoden kuluessa asemakaavan lainvoimaisuudesta, jollei sopimuksessa erityisestä syystä muuta sovita.
- Tämä päätös korvaa kaupunginvaltuuston (§ 58/25.4.2022) hyväksymän maapoliittisen ohjelman maankäyttösopimusmaksun määräytymistä koskevan periaatteen. Päätöstä ei voi soveltaa takautuvasti aiempiin maankäyttösopimuksiin.
- Muilta osin maankäyttösopimuksia koskevat menettelyt eivät muutu. Uusi periaate liitetään maapoliittiseen ohjelmaan liitteeksi 3.
- Maankäyttöjohtaja määrätään tekemään päivitys maapoliittiseen ohjelmaan.

Tiedoksi

Kaupunkikehitysjohtaja, maankäyttöjohtaja, maankäyttöpäällikkö

Kaupunkikehityslautakunta, § 42, 21.04.2026

Kaupunginhallitus, § 124, 28.04.2026

Kaupunginhallitus, § 226, 31.08.2026

Kaupunginvaltuusto, § 63, 05.10.2026

§ 63

Otavan osayleiskaavan muutos / Tainionniemi

MliDno-2024-2898

Kaupunkikehityslautakunta, 21.04.2026, § 42

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Frosti, kaavoitusinsinööri, minna.frosti@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kkltk 21.4.2026 Tainionniemi oyk muutos

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -yksikkö lähettää otsikossa mainitun 9. päivänä huhtikuuta 2026 päivätyn rantaosayleiskaavan muutosehdotuksen kaupunkikehityslautakunnan käsiteltäväksi.

Kaavamuutoksen on laatinut Karttaako Oy maaomistajien aloitteesta.

Alueella on voimassa Mikkelin maalaiskunnan kunnanvaltuustossa 1.8.1994 hyväksytty ja Etelä-Savon ympäristökeskuksessa 6.11.1995 vahvistettu Otavan osayleiskaava. Suunnittelualue sijoittuu Puulan kaakkoisosaan Sirkkalahten ja Vihakkalanlahden väliselle Tainionniemen alueelle.

Suunnittelualue muodostuu seuraavista tiloista tai niiden osista Mikkelin Otavan alueella: 491-430-6-208 Ala-Lokka, 491-430-6-207 (nimetön), 491-430-6-206 Sirkkalahti, 491-430-6-140 Kallioniemi, 491-430-6-141 Tainio, 491-430-6-1 Tainionkallio, 491-430-6-210 Menninkäinen sekä 491-876-65-1 Itä-Puulan - Korpijärven osakaskunta.

Kaavamuutos on tullut vireille 8.10.2024 päivätyllä kirjeellä, jonka liitteenä on ollut osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä kaavaluonnos. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) sekä kaavaluonnos olivat nähtävillä 8.10.-11.11.2024. Luonnoksen ensimmäisen nähtävilläolon jälkeen suunnittelualue laajentui länteen päin tilalle 491-430-6-210 Menninkäinen. Tämän laajennuksen ja tavoitteiden tarkentumisen takia OAS ja päivitetty luonnos asetetaan uudelleen nähtäville 3.2.-6.3.2026 (jatkettu 16.3.2026 asti) väliseksi ajaksi.

Ensimmäisessä nähtävilläolossa määräaikaan mennessä OAS:sta ja luonnoksesta saatiin viisi lausuntoa ja seitsemän mielipidettä. Toisessa nähtävilläolossa määräaikaan mennessä OAS:sta ja luonnoksesta saatiin viisi lausuntoa ja kolme mielipidettä.

Ensimmäisen nähtävilläolon lausunnot ja mielipiteet:

Järvi-Suomen Energia Oy:n lausunto 11.10.2024

Ei huomautettavaa.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Etelä-Savon ELY-keskuksen lausunto 31.10.2024

Maakuntakaavassa ei ole alueen suunnittelua ohjaavia merkintöjä. Maankäyttö- ja rakennuslain 73 §:n mukaan: Laadittaessa yleiskaavaa tai asemakaavaa (ranta-asemakaava) pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseksi ranta-alueelle on sen lisäksi, mitä yleis- tai asemakaavasta muutoin säädetään, katsottava, että:

- 1) suunniteltu rakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuu rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön;
- 2) luonnonsuojelu, maisema-arvot, virkistystarpeet, vesiensuojelu ja vesihuollon järjestäminen sekä vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet otetaan muutoinkin huomioon; sekä
- 3) ranta-alueille jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta aluetta.

Kaavaratkaisun em. säädöksen mukaisuuden varmistamiseksi on esitettävien rakennuspaikkojen siirtokohteiden osalta tarpeen tehdä biologin maastokäynti ja dokumentoida tämä kaavaselostukseen.

Kaavamääräyksissä on huomioitu hyvin vuoden 2025 alusta voimaan tulevan rakentamislain edellyttämät täsmennykset rakentamisen ohjaamiseen.

Vastine: Kaava-alueella on tehty uusi luontoselvitys luonnosvaiheen jälkeen kevät /kesä 2025 (biologi Jouko Sipari, ks. raportti liitteenä). Luontoselvityksen tulokset on huomioitu kaavaehdotuksessa. Selvityksessä alueelta löydettiin uhanalaisen lehdokin esiintymä, joka jätetään rakennuspaikkojen ulkopuolelle. Lisäksi selvityksessä esille nousseet Vihakkalanlahden korkeat rantakalliot ja Sirkkalahden kallioniemi ovat metsälain tarkoittamia niukkapuustoisia kallioita, joilla on myös maisemallista arvoa. Kyseiset alueet jäävät rakentamisen ulkopuolelle ja ne osoitetaan omilla merkinnöillään.

Etelä-Savon pelastuslaitoksen lausunto 06.11.2024

Etelä-Savon pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa kaavoituksesta.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Riihisaari – Savonlinnan museon (alueellinen vastuumuseo) lausunto 8.11.2024

Kaava-alueella sijaitsee joitain rakennuksia, joista vanhimmat on rakennettu ilmeisesti 1960-1970-luvulla. Kaavaselostuksessa on hyvä avata hieman tarkemmin esim. valokuvien millaisista rakennuksista on kyse.

Tainionniemestä länteen, Sirkkalahden vastarannalla, on muinaismuistolailla suojeltu Otavan Linnavuori. Kaavamuutoksella ei kuitenkaan ole siihen vaikutusta eikä myöskään maisemakuvassa tapahdu oleellisia muutoksia.

Vastine: Täydennetään selostusta rakennuskannan kuvauksen osalta. Muilta osin merkitään tiedoksi.

Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen lausunto 11.11.2024

Aikaisemmin tehtyjen selvitysten laatu ja niissä tehdyt havainnot sekä mahdollisesti rajatut maisemallisesti tai luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet tulisi kuvata tarkemmin kaavamuutoksen kaavaselostuksessa. Kun aiemmin tehtyjen luontoselvitysten laatu ja sisältö ovat tarkemmin tiedossa, on mahdollista arvioida, onko tarpeen tehdä uusia luonto- ja maisemaselvityksiä.

Mikkelin seudun ympäristöpalvelut on tarkastanut aluetta koskevat lajitiedot Lajitietokeskuksen ylläpitämästä viranomaisportaalista. Viranomaisportaalissa ei ollut merkintöjä alueelta tehdyistä uhanalaisten lajien havainnoista.

MU merkinnän muuttaminen MY merkinnäksi on perusteltua. Kaavaselostuksessa tulisi kuitenkin kuvata tarkemmin MY merkinnän perusteena olevat erityiset luonnonarvot. Ympäristöpalvelut pitää hyvänä, että maanomistaja on harkinnut osan alueen suojelemista; olisiko suojelualuevaraus mahdollista osoittaa myös kaavassa?

Jätevesien käsittelyä koskevaa yleismääräystä pyydetään täsmentämään seuraavasti:
❖?Rantarakennuspaikoilla jätevesien käsittelyssä tulee noudattaa Mikkelin ympäristönsuojelumääräysten mukaista pilaantumiselle herkkien alueiden vaatimustasoa, jossa perusratkaisuna on jätevesien kokoaminen tiiviiseen varastosäiliöön❖?.

Terveysterveysterveturvaviranomainen pyydetään muuttamaan terveydensuojeluviranomaiseksi.

Vastine: Alueelle on tehty luonnosvaiheen jälkeen uusi luontoselvitys (ks. liite ja vastine ELY:lle). MY-alueen luonnonarvot on selostettu luontoselvityksessä. Täsmennetään jätevesiä koskevaa yleistä määräystä lausunnon mukaisesti. Muutetaan asiakirjoihin terveydenhuoltoviranomainen terveydensuojeluviranomaiseksi.

Huomautus 1, 28.10.2024

Huomautus koskee etenkin Vihakkalanlahdelle suunniteltuja rakennuspaikkoja RA/1 ja RA/2. Huomauttaja omistaa metsätilan rakennuksineen Susiniemessä (Poikkiranta 6-60) kapean Vihakkalanlahden rannalla. Tilan vuokrattuna ollut vanhempi mökki sijaitsee kutakuinkin vastapäätä Tainionniemelle suunniteltua RA/1 rakennuspaikkaa. Huomauttaja vastustaa rakennuspaikkojen kaavoittamista Vihakkalanlahden itärannalle seuraavista syistä:

1. Ympäristö ja eläimistö eivät kestä lisääntyvää rakentamista kapean lahden rannoille.
2. Varsinkin karttaan merkitty RA/1 tulee liian lähelle omaa mökkiä ja myös jo kaavoitettuja rakennuspaikkoja huomauttajan maalla, koska lahti on todella kapea ja mökkiläisten aktiviteetti kohdistuu järvelle päin.

Vastine: Alueelle on laadittu uusi luontoselvitys vuonna 2025 ja sen perusteella on huomioitu alueelta löydetty maisema- ja luontoarvot. Huomauttajan tilaa vastapäätä osoitetaan kaavaehdotuksessa paikallisesti merkittävä maisema-alue (merkintä pma). Vaikutukset vastarannan naapureille on pyritty minimoimaan rakennuspaikkojen sijoittelussa.

Huomautus 2, 29.10.2024

Huomautus koskee rakennuspaikkoja RA/1 ja RA/2. Toinen rakennuspaikoista sijaitsee vastarannalla, lähellä huomauttajan mökkiä. Tähän asti vastarannan alue on ollut metsäinen ja rakentamaton. Huomauttaja pyytää, että otetaan huomioon alueen luontoarvot, paikallisten asukkaiden näkemykset ja vaikutukset alueen virkistyskäyttöön. Huomauttaja toivoo myös, että rakennuspaikkojen sijoittelua ja niiden vaikutuksia yksityisyyteen arvioidaan huolellisesti ja että hankkeen ympäristövaikutukset arvioidaan uudelleen ja harkitaan vaihtoehtoisia ratkaisuja. Huomauttaja esittää seuraavat perustelut:

1. Maiseman muutos ja vaikutus alueen luontoarvoihin:

Rakennushankkeet muuttavat merkittävästi vastarannan maisemaa. Alueelle rakentaminen pilaisi alueen luonnonläheisen ja rauhallisen tunnelman, joka on ollut yksi keskeisistä syistä mökin kunnostamiselle monipuolisempaan käyttöön.

2. Vaikutukset virkistyskäyttöön:

Rakennusten sijoittuminen vastarannalle voi heikentää vesistöalueen virkistyskäyttöä, kuten uimista, melontaa ja kalastusta. Vapaana säilynyt metsäalue on tarjonnut esteettömän näkymän ja luonnonläheisen ympäristön, jota arvostavat sekä paikalliset asukkaat että vapaa-ajanviettäjä.

3. Ympäristövaikutukset ja eläimistön häiriintyminen:

Rakentaminen voi häiritä alueen herkkää luontoa ja eläimistöä. Alueella on havaittu merkittävä määrä erilaisia lintu-, kala- ja eläinlajeja, joiden elinympäristö voi kaventua kaavoituksen myötä. Rakennushankkeen vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen ei ole arvioitu riittävällä tarkkuudella.

4. Etäisyys huomauttajan mökistä ja yksityisyydensuoja:

Rakennuspaikat RA/1 ja RA/2 sijaitsevat hyvin lähellä huomauttajan mökkiä, ja tämä vaikuttaa merkittävästi yksityisyyteen ja rauhaan. Rakennusten sijoittaminen tälle alueelle voi myös vaikuttaa kiinteistön arvoon.

5. Valaistuksen ja äänihaittojen lisääntyminen:

Rakentaminen ja sitä seuraava asutus lisäävät mahdollisesti valaistusta, melua ja muuta ihmistoimintaa alueella, joka on ollut tähän asti hiljainen ja luonnonläheinen. Tämä voi häiritä sekä mökkiläisten että luonnon eläimistön hyvinvointia.

Vastine: Alueelle on laadittu uusi luontoselvitys vuonna 2025 ja sen perusteella on huomioitu alueelta löydetty maisema- ja luontoarvot. Vastarannalle osoitetaan kaavaehdotuksessa paikallisesti merkittävä maisema-alue (merkintä pma). Vaikutukset vastarannan naapureille on pyritty minimoimaan rakennuspaikkojen sijoittelussa.

Huomautus 3, 29.10.2024

Huomauttajat vastustavat jyrkästi Otavan osayleiskaavan muutosta. Huomauttajien mukaan luonnoksessa ei ole esitetty puolueettomia tai kestäviä perusteita kaavan muuttamiselle. Kaavamuutoksen tavoitteet näyttävät keskittyvän ainoastaan taloudellisen edun tuottamiseen kaavamuutosta hakeville maanomistajille, ilman huomioita ympäristönsuojelusta tai Vihakkalanlahden itärannalle jo rakentaneille maanomistajille aiheutuvasta taloudellisten ja muiden intressien haitasta. Kaavamuutoksella luodaan huomauttajien mielestä epäreilu taloudellinen rasite alueen nykyisille asukkaille, vaarantaen samalla ympäristön kestävä kehityksen.

Huomauttajien mukaan ympäristövaikutuksia ei ole selvitetty ja huomioitu riittävällä tavalla. Alue sijaitsee Puulan kaakkoisosassa, jossa vesistön rakenne (kapeat, matalat ja mutkittelevat salmet) tekee sen erityisen herkäsi kuormitukselle ja ravinnevalumille. Esimerkiksi Kotalahdella vesistön kantokyky on jo ylitetty. Jos myös Susiniemen länsipuolella vesistön kantokyky ylitetään, pelastavaa veden vaihtumista ei ole odotettavissa. Järven tämän osan ympäristön kantokyky on siksi punnittava päätöksenteossa tarkasti. Alkuperäisessä kaavassa on otettu huomioon sekä vesistön tämän osan herkkä kantokyky että kapean vesistön vastapuoleisten rakennuspaikkojen sijoittelu. Myös kaavamuutokselle on tarjottava kunnolliset, puolueettomat perusteet.

Huomauttajien mukaan kaavamuutos aiheuttaisi epätasa-arvoa maanomistajien kesken. Muutoksessa mukana olevat tontit hyötyisivät taloudellisesti arvonnoususta, kun taas vastarannan maanomistajien tonttien arvo ja viihtyisyys heikkenisivät. Huomauttajien mukaan Vihakkalanlahden itäpuolen maanomistajien näkökulmia ei ole huomioitu riittävästi, eikä hyötyjä ja haittoja ole pyritty jakamaan tasapuolisesti. Huomauttajille on epäilyksiä kaavaluonnoksen puolueellisuudesta, eturistiriidoista ja kaavan laatijoiden tarkoitusperistä, erityisesti rakennuspaikkojen sijainnin muuttamisen osalta. Huomauttajat ovat tehneet taloudellisia investointeja nykyisen kaavan perusteella, arvostaen rauhallisuutta ja luontoa.

Tainionniemen pohjoispuolen pieneen saareen, Tainionkalliolle, esitetään vapaa-ajan rakennuspaikkaa sillä perusteella, että alueella on ollut rakennuksia ennen vuotta 1971. Saari on kuitenkin pinta-alaltaan niin pieni, ettei sinne tulisi lupien puitteissa saada rakentaa mitään. Huomauttajat vastustavat tätäkin kaavamuutoksen osaa, sillä se toimisi ennakkotapauksena säädösten vastaiselle rakentamiselle. Lisäksi kaavamuutoksessa rakennuspaikkojen pinta-ala kasvaisi merkittävästi. Kaavaluonnoksen selostusosassa ei ole riittävästi kuvattu, miten nämä muutokset johtaisivat alkuperäisiä suurempiin rakennuspaikkoihin.

Huomauttajat vaativat osayleiskaavan muutosluonnoksen hylkäämistä. Lisäksi he vaativat kirjallista selvitystä Surmasaaren rakennuskannan korjaustöiden perusteluista tai selvitystä rakennusten käsittelyyn liittyvistä vaihtoehtoista, mukaan lukien mahdollinen rakennusten hävittäminen. Liitteenä on useita karttoja ja kuvia alueesta: yleiskuva, kapeikko ja vesireitti Puulalle, Likastin kanava, Haukkasaaret, Vihakkalanlahden etäisyydet, kuvia tontilta (ks. alkuperäinen huomautus liitteineen).

Vastine: Surmasaari ei ole mukana kaavamuutoksessa eikä siihen siten voida vaikuttaa kaavaprosessin yhteydessä. Saarella on myös eri maanomistaja kuin kaavamuutosalueella. Tästä asiasta on maanomistajien ja kaupungin keskusteltava erikseen.

Alueelta on laadittu kesä 2025 aikana luontoselvitys, jossa on selvitetty alueen luontoarvot. Arvot huomioidaan kaavaratkaisussa. Alkuperäisessä kaavaratkaisussa 2 RA-rakennuspaikkaa on osoitettu hyvin alavalle paikalle Tainionniemen eteläpuolelle. Näiden siirto paremmin rakentamiselle soveltuvaan maastoon on perusteltu. Tainionniemeen ei ole tieyhteyttä, joten myös sieltä siirto mantereelle tieyhteyksien ulottuviin on perusteltu.

Huomautus 4, 3.11.2024

Huomauttajat vastustavat Otavan yleiskaavan muutosta. Voimassa olevassa kaavassa on huomioitu Vihakkalanlahden tilanne ja se tulisi huomauttajien mukaan säilyttää. Vihakkalanlahti on erittäin kapea osa Puulaa ja veden vaihtuminen on hidasta. Lomarakennuspaikkojen siirto Vihakkalanlahden puolelle lisäisi vesistön kuormitusta merkittävästi ja rehevöityminen lisääntyisi. Lisäksi suunnitellut rakennuspaikat ovat suoraan vastarannalla olevien naapureiden edessä, millä on kielteinen vaikutus asuinmukavuuteen. Huomauttajien mukaan maisema-arvot sekä lintu- ja muu luonnoneläinkanta olisivat uhattuina. Huomauttajat vastustavat myös loma-asutuksien muuttamista vakituisiksi asutuksiksi, koska sillä olisi kielteinen vaikutus vesistöön.

Huomauttajat ovat vuonna 2014 mieltyneet alueen luonnonkauniisiin maisemiin, puhtaaseen Puulan vesistöön, vähäiseen liikenteeseen sekä hiljaisuuteen.

Huomauttajat ovat jo tällöin ottaneet puheeksi Surmasaareissa sijaitsevat huonokuntoiset rakennukset, joilla ei ollut rakennuslupaa. Pieni saari soveltuu huomauttajien mukaan ainoastaan luonnontilaan. Vuonna 2018 Surmasaari oli myyty ja uudet omistajat korjasivat rakennuksia. Tässä vaiheessa on huomauttajien mielestä laiminlyöty naapurien kuuleminen. Mikkelin kaupungin rakennusvalvonnasta on saatu tieto, että omistajilla on suullinen lupa korjata rakennuksia, kunhan pinta-ala ja varustetaso eivät kasva. rakennuksia on kuitenkin suurennettu ja raunioiden tms. päälle on rakennettu terassi. Lisäksi huussi sijaitsee melkein vesirajassa suoraan huomauttajien tontin edessä ja siitä on oltu yhteydessä ympäristövalvontaan. Huomauttajilla on epäilyksiä Mikkelin kaupungin toiminnan puolueettomuudesta: kaikilla ei ole samat oikeudet ja säännöt. Huomauttajien mukaan kaavamuutos kielii tästä sekä samalla taloudellisten etujen tavoittelusta. Huomauttajat vaativat osayleiskaavan muutosluonnoksen hylkäämistä sekä Surmasaaren palauttamista luonnontilaan.

Vastine: Alueelle on laadittu uusi luontoselvitys vuonna 2025 ja sen perusteella on huomioitu alueelta löydetty maisema- ja luontoarvot. Huomauttajan tilaa vastapäätä osoitetaan kaavaehdotuksessa paikallisesti merkittävä maisema-alue (merkintä pma). Vaikutukset vastarannan naapureille on pyritty minimoimaan rakennuspaikkojen sijoittelussa.

Surmasaari ei ole mukana kaavamuutoksessa eikä siihen siten voida vaikuttaa kaavaprosessin yhteydessä. Saarella on myös eri maanomistaja kuin kaavamuutosalueella. Tästä asiasta on maanomistajien ja kaupungin keskusteltava erikseen.

Huomautus 5, 10.11.2024

Kaavaluonnoksessa huomauttajien huomio kiinnittyi erityisesti yhden rakennuspaikan sijaintiin. Se sijoittuu Vihakkalanlahden ahtaimpaan kohtaan, kun tontin kohdalla on yksi saarikiinteistö (Surmasaari) ja kaksi loma-asuntoa. Huomauttajat esittävät, että kyseinen rakennuspaikka siirretään esimerkiksi etelämpänä olevan rakennuspaikan viereen tai sen eteläpuolelle. Asiasta on keskusteltu myös kaavamuutoksesta vastaavan maanomistajan kanssa, jonka mielestä esitetty muutos voidaan hyvin tehdä.

Vastine: Huomautuksessa mainittu pohjoinen Surmasaarta vastapäätä oleva rakennuspaikka on kaavaehdotuksessa siirretty eteläpuolelle, kuten huomautuksessa on esitetty. Lisäksi kallioiseen niemenkärkeen on osoitettu paikallisesti arvokas maisema-alue (pma).

Huomautus 6, 10.11.2024

Huomautus on sisällöltään sama kuin 5. huomautus (ks. tiivistelmä yllä).

Vastine: Huomautuksessa mainittu pohjoinen Surmasaarta vastapäätä oleva rakennuspaikka on kaavaehdotuksessa siirretty eteläpuolelle, kuten huomautuksessa on esitetty. Lisäksi kallioiseen niemenkärkeen on osoitettu paikallisesti arvokas maisema-alue (pma).

Huomautus 7, 11.11.2024

Huomauttajien mukaan suunnitteilla oleva kaava on MRL:n, oikeuskäytännön ja Mikkelin kaupungin etujen näkökulmasta ongelmallinen seuraavista syistä:

Maanomistajien tasapuolinen kohtelu asuinrakennuspaikkojen muodostamisessa

Kaavaluonnoksen tavoitteena on muuttaa kaksi Sirkkalahden etelärannan lomarakennuspaikkaa vakituiseen asumisen rakennuspaikoiksi (A/2). Tämä olisi merkittävä poikkeama nykyisestä Otavan yleiskaavasta. Oikeudenmukaisuuden ja oikeuskäytännön mukaan kaikille alueen maanomistajille tulisi tarjota yhtäläinen mahdollisuus vakituiseen asumiseen, jos yksittäisille tonteille sitä sallitaan. Muutoin on vaarana vakituiseen asutuksen hallitsematon kasvu ja maanomistajien epätasapuolinen kohtelu. Laadittaessa kaavaa, jonka tarkoituksena on mahdollistaa suoran rakennusluvan myöntäminen ranta-alueeseen kuuluvalla rantavyöhykkeelle, tulee varmistua siitä, että kaava täyttää perustuslain 6 §:n vaatimuksen maanomistajien yhdenvertaisesta kohtelusta.

Rantarakentamisessa käytettävä mitoitus

Oikeuskäytännön mukaan yleiskaavan kaavaselostuksesta on hyvä käydä ilmi, mitä rantarakentamisen mitoitusta kaavaa laadittaessa on käytetty, mitkä ranta-alueiden todellisten ja muunnettujen rantaviivojen pituudet ovat, ja millä mitoituksella kaava-alueen ranta-alueet on rakennettu. Lisäksi tulee käydä ilmi, mikä ranta-alueiden mitoitus tulee yleiskaavan myötä olemaan. Nämä tiedot puuttuvat kaavaluonnoksesta ja sen selostusosasta ja ne tulisi lisätä selostukseen.

Maankäyttö- ja rakennuslain 39§ mukaiset yleiskaavan sisältövaatimukset

Huomauttajien mielestä kaavaluonnoksessa suunniteltujen asuinrakennuspaikkojen osalta ei ole otettu riittävällä tavalla huomioon:

- kohdan 1 edellyttämää ekologista kestävyyttä
- kohdan 2 edellyttämää olemassa olevan yhteiskuntarakenteen hyväksikäyttöä
- kohdan 4 edellyttämää liikenteen järjestämistä

Mahdollisessa jatkosuunnittelussa tulisi ottaa huomioon yllä oleva palaute MRL:n vaatimuksiin liittyen ennen kaikkea vakituiseen asumiseen osoitettavien alueiden osalta.

Kohtuuton haitta

MRL 39§ mukaisten yleiskaavan sisältövaatimusten perusteella yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Huomauttajat arvioivat, että vakituiseen asumisen salliminen kaavaluonnoksessa asuntoalueiksi suunnitelluille rakennuspaikoille Sirkkalahden pohjukassa aiheuttaa alueen maanomistajille ja loma-asukkaille MRL:n 39§ tarkoitetun kohtuuttoman haitan. Erityisen haitallinen on lännempi, tilalla 491-430-6-207 sijaitseva rakennuspaikka, sillä kaava enemmän kuin kaksinkertaistaa tilan 491-430-6-207 rakennuspaikan rakennusoikeuden, pidentää rakentamiseen käytettävissä olevaa rantaviivaa sekä kasvattaa alueen käyttöastetta jopa yli nelinkertaiseksi. Vaikutukset naapureihin sekä rantaetäisyydet tulisi huomioida paremmin.

Mahdollisuudet liikenteen järjestämiseen ja asumisen ekologinen kestävyys

MRL:n 39 § mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen järjestämiseen. Lisäksi on huomioitava asumisen ekologinen kestävyys sekä ympäristöhaittojen vähentäminen. Suunnitellut asuinrakennuspaikat Sirkkalahdella (asuntoalue A/2) tulisivat sijaitsemaan hankalien tieyhteyksien päässä. Suunniteltujen asuinrakennuspaikkojen saavuttaminen kevyellä liikenteellä on hankalaa tai mahdotonta, sillä alueella ei ole Otavan taajaman ulkopuolella kevyen liikenteen väylää. Suunnitellun asuinalueen

saavuttaminen joukkoliikenteellä ei tule myöskään olemaan mahdollista. Alueelle johtava yksityistie tulisi sijoittumaan vaikeaan maastoon. Asuinpaikka, joka on saavutettavissa vain henkilöautolla, on huomauttajien mukaan myös ongelmallinen MRL:n edellyttämän ekologisen kestävyys- ja ympäristöhaittojen vähentämisen kannalta.

Vaikutukset ja veloitteet Mikkelin kaupungille

Kaavaluonnoksen selostusosassa on lyhyesti (kohta 5.5.) pyritty arvioimaan suunniteltujen muutosten taloudellisia vaikutuksia. Arvio on lyhykäisyydessään hieman vajavainen. Selostusosassa on arvioitu, että alueelle suuntautuva pienimuotoinen rakentaminen vaikuttaa positiivisesti alueen yrityksiin ja työllisyyteen. Samalla vakituisen asumisen salliminen kaava-alueella voi aiheuttaa kunnalle merkittäviä taloudellisia rasituksia, kuten tämän palautteen kohdasta 5 käy ilmi. Kohdan 5.5 toteamus siitä, että kunnalle ei koidu kaavasta taloudellisia veloituksia, on virheellinen. Tosiasiassa asuinrakentamisen salliminen tällaiseen paikkaan voi aiheuttaa kunnalle merkittävän taloudellisen taakan, jos ja kun kunnan palvelut joudutaan järjestämään syrjässä palveluverkosta asuville.

Yhteenveto

Huomauttajien mielestä kaavaluonnos on kokonaisuutena arvioiden erittäin ongelmallinen ennen kaikkea kaavassa suunniteltujen, vakituisen asumiseen osoitettavien nykyisen lomarakennuspaikkojen osalta (491-430-6-207 ja 491-430-6-206). Ongelmallisuus liittyy maanomistajien tasapuolisen kohtelun vaatimuksesta seuraavaan vakituisen asumisen hallitsemattomaan lisääntymiseen alueella, MRL 39 § edellyttämien yleiskaavan sisältövaatimusten huomiotta jättämiseen, vakituisen asumisen alueen loma-asukkaille aiheuttamaan kohtuuttomaan haittaan, liikenteen järjestämisen haastavuuteen sekä asumisen ekologiseen kestämyykseen, mahdollisille taloudellisille rasitteille Mikkelin kaupungille, sekä negatiiviseen vaikutukseen Mikkelin maineelle loma-asuntokuntana.

Vastine: Alueen mitoitustiedot on avattu kaavaselostukseen ja kaavaselostukseen on lisätty kaavan perusteluja huomauttajien esittämää vaikutusarviointia.

Toisen nähtävilläolon lausunnot ja mielipiteet:

Etelä-Savon pelastuslaitoksen lausunto 7.2.2026

Etelä-Savon pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa kaavoituksesta päivitetty OAS ja kaavaluonnos selostuksineen).

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Riihisaari – Savonlinnan museon (alueellinen vastuumuseo) lausunto 12.2.2026

Rakennuspaikkojen määrä ei alueella lisäännä, vaan kyseessä on ainoastaan paikkojen siirrot tai käyttötarkoituksenmuutokset sekä nykyisen käytön osoittaminen. Kolme paikallisesti arvokasta maisemakohdetta on merkitty kaavakartalle. Alueen rakennuskantaa on esitelty selostuksessa kuvin. Alueelle on tehty joitain lomarakennuksia ja talousrakennuksia 1950-luvun lopulta alkaen. Kuvien perusteella rakennukset ovat ajalleen tyypillisiä. Kaavaluonnokseen ei ole huomautettavaa.

Tainionniemestä länteen, Sirkkalahden vastarannalla, on muinaismuistolaila suojeltu Otavan Linnavuori. Kaavamuutoksella ei kuitenkaan ole siihen vaikutusta eikä myöskään maisemakuvassa tapahdu kaavamuutoksen takia oleellisia muutoksia.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Telia Finland Oyj:n lausunto 16.2.2026

Telia Finland Oyj:llä ei kohteeseen lausuttavaa.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Itä-Suomen elinvoimakeskuksen lausunto 18.2.2026

Itä-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastolla ei ole lausuttavaa Otavan yleiskaavan muutoksen / Tainionniemi OAS:iin ja luonnokseen.

Vastine: Merkitään tiedoksi.

Lupa- ja valvontaviraston lausunto 5.3.2026

Kaava-aineisto

Kaavaprosessin kuvaus on kovin yleispiirteinen; osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS) tulee esittää selkeämmin millä tavalla ja minne osallinen voi jättää mielipiteensä/muistutuksensa sekä mainita kaupungin viralliset ilmoituslehdet nimeltä. Kaavan vireille tulosta lienee ilmoitettu muillakin keinoin, kuin kirjeellä (OAS, sivu 11). OAS:ssa tulee avata prosessin kannalta oleelliset säännökset (esim. kuinka ja keille kaavan hyväksymisestä ilmoitetaan) ja kuinka kaavoituksen vaiheista tiedotetaan.

Kaavaselostuksessa tulee myös mainita mihin kaavaluonnoksessa esitetyt rakennusoikeudet, etäisyydet rantaviivaan ym. määräykset perustuvat. Kaavan mitoitus on syytä kuvailla rantayleiskaavoituksen periaatteiden mukaisesti rakennuspaikkoina muunnettua rantaviivakilometriä kohden.

Vastine: Tarkistetaan, että OAS on selkeä ja kaavaprosessin kuvaus riittävä. Kaavaselostukseen on lisätty maininta, että rakennusoikeudet, etäisyydet yms. perustuvat lähtökohtaisesti kaupungin tuoreimpaan rakennusjärjestykseen. Mitoituksen lähtökohdat ja perustelut on avattu kaavaselostukseen.

Kaavaluonnos

Tainionkallion saareen osoitettavan rakennuspaikan osalta kaava-aineistosta saa käsityksen, että kyseessä on voimassa olevaa kaavaa laadittaessa tapahtuneen virheen korjaamisesta. Uuden rakennuspaikan osoittaminen edellyttää kantatilatarkasteluun ja alkuperäisiin kaavoitusperiaatteisiin nojautuvaa perustelua, mikä nyt puuttuu aineistosta. Kyseinen saari, joka on osoitettu kaavaluonnoksessa lomarakennuspaikaksi (RA-1), on pinta-alaltaan vain 708 m² eikä siten täytä rakentamislaisissa (Rakl 751/2023) rakennuspaikalle asetettuja edellytyksiä (mm. rakennuspaikan vähimmäiskoko 1000 m², 45 §). Suunnittelualueen itäpuolella Vihakkalanlahdessa on samaa kokoluokkaa oleva Surmasaari, jossa on yleisen paikkatietoaineiston (LIITERI) mukaan myös kaksi rakennusta, mutta jota ei myöskään ole osoitettu rantayleiskaavassa rakennuspaikaksi. Alkuperäisen kaavan aineistosta on syytä varmistaa, onko pienet jo rakennetut saaret jätetty tarkoituksella ilman rakennuspaikkaa, kuten useissa kaavoissa on ollut tapana. Mikäli näin on, ei Tainionkalliotakaan tule osoittaa rakennuspaikaksi.

Vastine: Otavan osayleiskaavassa on käytetty ns. Etelä-Savon mallia vastaavaa rantamitoituksen periaatetta, jossa todellisesta rantaviivan pituudesta saadaan

mitoittava rantaviiva käyttäen lahtien, niemien ja saarten leveyteen perustuvia kertoimia. Osayleiskaavan mitoituksen mukaan 100–200 metriä leveällä lahdella mitoittavaan rantaviivaan otetaan huomioon 75 % todellisesta rantaviivasta. Kapeammissa lahdissa rantaviivaa otetaan huomioon vielä vähemmän. Otavan yleiskaavan mitoitusperusteet on liitetty kaavaselostukseen. Lasketut mitoitus tiedot ovat olleet käytettävissä vesistökohtaisesti ja ne liitetään kaava-aineistoon. Lisäksi alueelle on tarkistettu mitoituksen oikeudenmukaisuus laskutoimituksella.

Kaavan perustelut ja vaikutusten arviointi

Kaavan perustelut ja vaikutusten arviointi ovat puutteellista. Kaavaselostuksessa tulee arvioida vaikutuksia myös alueelle osoitettavan pysyvän asutuksen osalta (esim. kuinka palvelut ovat saavutettavissa, millaiset kulkuyhteydet alueelle on ml. kevyt liikenne, vaikutukset kuntatalouteen, sähkönsaanti ja vesihuolto, ilmastonmuutos). Mainittakoon, että kunnalle voi koitua kaavasta taloudellisia velvoitteita esim. koulukyytien ym. ympärivuotisen asumisen palveluiden järjestämisen osalta.

Vastine: Selostuksen vaikutusten arviointia on täydennetty pysyvän asutuksen osalta. Kaupunki on myöntänyt alueelle poikkeamisluvan Sirkkalahdelle vakituisen asuinrakennuksen rakentamiseksi (läntisempi rakennuspaikka).

Luontoarvot

Kaavamuutoksen alueelle on laadittu luontoselvitys (Sipari 2025), joka on kaavan tarpeisiin riittävä. Kaava-alueelta ei havaittu sellaisia luontoarvoja, jotka rajoittaisivat kaavan laadintaa. Kaavakartalle on merkitty valkolehdokin esiintymä luontokohteena (luo). Luontokohdemerkinnälle on aina syytä lisätä soveltuva kaavamääräys, jolla varmistetaan kohteen säilyminen tai ominaispiirteiden heikentymättömyys. Tässä tapauksessa voidaan kaavamääräyksessä esimerkiksi viitata luonnonsuojelulakiin (9 /2023) seuraavasti: "Luonnonsuojelulla rauhoitetun (LSL 74 §) valkolehdokin esiintymä. Rauhoitettua kasvilajia ei saa poimia, kerätä, leikata irti, ottaa juurineen eikä hävittää."

Myös MY- ja pma -merkintöihin tulee lisätä tarvittavat määräykset alueiden arvojen ja ominaispiirteiden säilyttämisestä. Kaavamääräyksissä olisi hyvä mainita alin suositeltava rakentamiskorkeus; ainakin kaavaselostuksessa asia tulee tuoda esiin rakennuspaikkojen toteuttamisen näkökulmasta.

Vastine: Lausunnossa mainitut täydennykset on lisätty määräyksiin (luo, MY, pma, alin rakentamiskorkeus).

1. Huomautus A 26.2.2026

Osalliset vastustavat jyrkästi Otavan osayleiskaavan muutosta. Kaavamuutosluonnoksessa ei ole osallisten mielestä esitetty puolueettomia tai kestäviä perusteita kaavan muuttamiselle. Kaavamuutoksen tavoitteet kohdistuvat käytännössä taloudellisen edun tuottamiseen kaavamuutosta hakeville maanomistajille, ilman vesistön kantokyvyn arviointia ja huomioita ympäristönsuojelusta sekä ilman alueidenkäyttölain 9 §:n edellyttämää riittävää vaikutusten arviointia Vihakkalanlahden itärannan maanomistajiin. Huomautuksen liitteenä on karttoja ja kuvia alueelta.

Osallisten mukaan pahimmillaan kaavamuutoksessa lisättävä rantarakentaminen voi heikentää vesistön tilaa siinä määrin, että sen käyttö kesäkuukausina vaikeutuu, mikä on ristiriidassa niiden lähtötietojen kanssa, joiden perusteella osalliset ovat tehneet

alueelle investointeja vuodesta 2014 lähtien. Kaavamuutoksella aiheutetaan merkittävä taloudellinen haitta alueen nykyisille asukkaille, vaarantaen samalla ympäristön kestävä kehityksen edellytykset. Lisäksi huolta herättää kaavamuutosta ajavien maanomistajien kytkökset Mikkelin seudun päätöksentekoon.

Kaiken kaikkiaan kaavamuutosluonnoksen selvitystyö on rajattu kaavamuutoksesta hyötyviin maanomistajiin, jättäen ulkopuolelle sen tuomat haittavaikutukset. Tämä on ristiriidassa alueidenkäyttölain 9 §:n kanssa. Selostusosan päivitetystä versiossa ei ole esitetty yhteenvetoa muutokseen kriittisesti suhtautuvien maanomistajien aiemmista vastineista. Päätöksenteon pohjana oleva aineisto antaa yksipuolisen kuvan muutoksen vaikutuksista, eikä siinä esitetä tasapuolista arviota haitallisista vaikutuksista.

Osalliset vaativat osayleiskaavan muutosluonnoksen hylkäämistä asiakirjassa mainituin perustein (ks. yksityiskohtaiset perustelut huomautuksesta). Mikäli tästä huolimatta kaavan muutosprosessia jatketaan, osalliset vaativat vaikutusten arviointia koko siltä alueelta, jolle muutos vaikuttaa. Lisäksi he vaativat, että Surmasaaren rakennettu kiinteistö huomioidaan kaavamuutoksen selvityksessä ja se tuodaan näkyväksi osaksi kaavamuutoksen vaikutusarviointia. Surmasaaren tulisi myös kohdistaa selvitys sen rakennuskannasta, sekä niiden vaikutuksista kaavamerkintöihin, kuten nyt on tehty Tainionkallion kohdalla.

Vastine: Alueelle on laadittu uusi luontoselvitys vuonna 2025 ja sen perusteella on huomioitu alueelta löydetty maisema- ja luontoarvot. Huomauttajien tilaa vastapäätä on osoitettu kaavaehdotuksessa paikallisesti merkittävä maisema-alue (merkintä pma). Vaikutukset vastarannan naapureille on siis jo pyritty minimoimaan rakennuspaikkojen sijoittelussa. Alkuperäisessä kaavaratkaisussa 2 RA-rakennuspaikkaa on osoitettu hyvin alavalle paikalle Tainionniemen eteläpuolelle. Näiden siirto paremmin rakentamiselle soveltuvaan maastoon on perusteltu. Tainionniemeen ei ole tieyhteyttä, joten myös sieltä siirto mantereelle tieyhteyksien ulottuviin on perusteltu.

Nyt sijoitetulla rakentamisella ei ole todennäköisesti huomattavaa heikentävää vaikutusta vesistön tilaan, sillä rakennuspaikkojen kokonaismäärä alueella ei kasva, eikä kaavalla suunnitella alueelle poikkeuksellista tai erityisesti päästöjä aiheuttavaa toimintaa. Ainoastaan kaavassa jo osoitettujen rakennuspaikkojen sijoittelua muutetaan paremmin rakentamiseen soveltuville alueille. Yleisesti sanotaan, että vesistöjen kuormituksen suurimmat vaikuttavat tekijät ovat maatalous sekä metsätalous sekä teollisuus. Yhtenä seikkana on esiin nostettu myös rantarakennuspaikkojen jätevesien sekä hulevesien puutteellinen käsittely, joka koskee nimenomaan vanhoja jo rakennettuja rakennuspaikkoja, joissa on puutteelliset jätevesien ja hulevesien käsittelyjärjestelmät. Nyt kaavamuutoksella käsiteltävät rakennuspaikat ovat vielä rakentamattomia ja kaavamääräyksissä ja kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä on määrätty jätevesien käsittelystä rakennuspaikkojen osalta niin, ettei tarpeetonta kuormitusta synny vesistöihin, joten riskit rehevöitymisen lisääntymiseksi hule- tai jätevesien osalta ovat pienet.

Surmasaari ei ole mukana kaavamuutoksessa eikä siihen siten voida vaikuttaa kaavaprosessin yhteydessä. Saarella on myös eri maanomistaja kuin kaavamuutosalueella.

Ks. myös vastineet Lupa- ja valvontavirastolle ja huomautukseen 2.

2. Huomautus B 5.3.2026

Huomautuksia tuli samoilta osallisilta 2kpl. Tässä on huomioitu molempien 5.3.2026 päivättyjen huomautusten ja liitteiden sisältö.

Huomautus 1a)

Osallinen lähetti jo 28.10.2024 palautteen, jossa vastusti Vihakkalanlahden länsirannan kaavoitusta ja rakentamista. Osallisen kiinteistö on suoraan vastapäätä Vihakkalanlahden itärannalla. Uudessa luonnoksessa tilanne on osallisen kannalta entistä huonompi; maanomistaja suunnittelee vielä lisää rakentamista Vihakkalanlahden länsirannalle. Osallisten aiempia vastineita ei ole otettu huomioon lainkaan. Nyt lähetetyt materiaalit ovat vaikeasti luettavia, koska tekstissä mainittujen tilojen rekisteritunnuksia ei näy yhdessäkään kartassa. Lisäksi suunnitelman kartta on rajattu juuri siten, että Vihakkalanlahdella vastarannan rakennuskantaa ja jo aikaisemmin kaavoitettuja rakennuspaikkoja ei näy.

Luontoarvot

Vihakkalanlahden länsirannan rakentamisen vaikutusta vastapäiseen itärantaan (Susiniemi) ei

mainita missään. Vihakkalanlahti on hyvin kapea ja alue muodostaa yhtenäisen melko luonnonvaraisena säilyneen kokonaisuuden. Näitä rantoja (itä- ja länsiranta) ja vesialuetta niiden välissä ei voi erottaa toisistaan aluetta tarkasteltaessa. Vihakkalanlahti on jo alkanut rehevöityä.

Vaikutukset virkistyskäyttöön

Oleskelu ja vapaa-ajan vietto osallisen mökillä ja myös kaavoitetuilla kolmella muulla tontilla, ei kaavamuutoksen toteutuessa enää vastaa loma-asunnon olosuhteita. Erittäin kapean vesialueen ja suoran näköyhteyden takia kaava on tältä osin alueen aikaisemman kaavan luonteen vastainen. Tässä kaavamuutoksessa yksi tontti RA/1 on sijoitettu suoraan osallisen kesämökkiä vastapäätä ja toinen RA/1 kolmea muuta osallisen tonttia vastapäätä ja tekstissä (5.4) kerrotaan, että Vihakkalanlahti on rakentamaton eikä naapureita ei ole (?). Liitteenä on havainnekartta vesialueen välimatkoista ja Susiniemen tonttien sijainnista. Osallisen tonteilla yksityisyys menetetään täysin suoran näköyhteyden takia ja tämä koskee myös ranta-alueiden käyttöä yksityisenä oleskelupaikkana, joka myös muuttuu mahdottomaksi.

Taloudelliset tekijät

Toteutuessaan kaavamuutos ja siitä seuraavat yllä mainitut seikat vähentävät oleellisesti osallisen

kiinteistön ja sille jo aikaisemmin kaavoitettujen vapaa-ajan tonttien arvoa.

Huomautus 1b)

Osalliset vastustavat kaavaluonnoksessa esitettyä uusien loma-asuntoalueiden (RA/1) sijoittamista Vihakkalanlahden länsirannalle (tila 491-430-6-207) sekä loma-asuntoalueiden muuttamista asuntoalueiksi (A/1 ja A/2).

1. Virheellinen vaikutusten arviointi ja naapuruston sivuuttaminen

Kaavaselostuksessa (kohta 5.4) väitetään virheellisesti, että Vihakkalanlahti, jonne rakennuspaikkoja siirretään, on nykyisin rakentamaton eikä siellä ole naapureita.

Tämä väite on perätön: osallisten kiinteistöt sijaitsevat suoraan suunniteltuja rakennuspaikkoja vastapäätä. Vihakkalanlahti on kyseisessä kohdassa kapeimmillaan vain 119 metriä, mikä tekee vastarannan asukkaista välittömiä osallisia, joiden olosuhteisiin kaava vaikuttaa huomattavasti.

2. Rakentamisen intensiteetti kapeassa vesistössä

Suunnitelluissa RA/1-kortteleissa rakennusten yhteenlaskettu kerrosala voi olla jopa 900 m². Saunarakennus (25–35 m²) saadaan sijoittaa vain 10–20 metrin etäisyydelle rantaviivasta. Vain 119–140 metrin leveässä lahden osassa näin suuri rakennusoikeus ja rannan välitön läheisyys tuhoavat nykyisen rauhallisen luonnonmaiseman sekä poistavat yksityisyyden suojan molemmiin puolin rantaa. Vaikutus on erityisen kriittinen lomarakennus 20 kohdalla (pohjoisin RA/1) sekä lomarakennus 16 ja saunan kohdalla (eteläiset RA/1-korttelit).

3. Maisema- ja luontoarvojen turvaaminen (pma ja luo)

Vihakkalanlahden länsirannalle on osoitettu kolme paikallisesti arvokasta maisemakohtetta (pma), jotka ovat jyrkkiä kalliomuodostumia. Myös itäpuolen rantojen maisemakohteet (merkitsemättä) ovat näin vaarassa. Alueella on todettu myös rauhoitetun lehdokin esiintymä (luo), joka sijaitsee aivan eteläisimmän RA/1-paikan vieressä. Uuden rakentamisen keskittäminen näiden arvoalueiden väliin kapeassa lahden pohjukassa on ristiriidassa yleisten määräysten kanssa, jotka edellyttävät maiseman luonnonmukaisuuden säilymistä.

4. Vesistön rehevöityminen ja ympäristövaikutukset

Kaavaselostuksessa (s. 8) myönnetään, että Vihakkalanlahdella on havaittu jo alkavan rehevöitymisen merkkejä. Rakentamisen tehostaminen (RA- ja A-alueet) lisää ravinnekuormitusta ja maaston kulumista kapeassa lahden osassa, jossa veden vaihtuvuus on heikkoa.

5. A-alueiden (A/1 ja A/2) kumulatiivinen haitta

Loma-asuntoalueiden muuttaminen asuntoalueiksi (A) kasvattaa rakennusoikeuden 1200 m²:iin ja lisää ympärivuotista melu- ja valohaittaa kapealla vesialueella.

Vaatimukset

1. RA/1-rakennuspaikkojen poisto tai siirto: Osalliset vaativat, että Vihakkalanlahden länsirannan rakennuspaikkoja siirretään pois lahden kapeimmista kohdista tai niiden määrää vähennetään merkittävästi. Alue tulee säilyttää MY- tai M-1 -merkinnällä.

2. Vaikutusten uudelleenarviointi: Kaavaselostus on korjattava vastaamaan todellisuutta vastarannan naapuruston osalta, ja lahden kapeuden (119-140 m) aiheuttamat haitat on selvitettävä perusteellisesti.

Vastine: Alueelle on laadittu uusi luontoselvitys vuonna 2025 ja sen perusteella on huomioitu alueelta löydetty maisema- ja luontoarvot. Vastarannalle osoitetaan kaavaehdotuksessa paikallisesti merkittävä maisema-alue (merkintä pma). Vaikutukset vastarannan naapureille on jo pyritty minimoimaan rakennuspaikkojen sijoittelussa. Kaavakartta osoittaa kaavamuutosalueen, ei sen ympäröiviä alueita. Alueen kaavatilanne, eli tilanne myös vastarannan osalta, on esitetty kaavaselostuksen kohdassa 1.22.

AKL 39 § 4 momentin mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Jos naapurikiinteistöltä tai lähialueelta kuuluu normaaleja elämisen ääniä tai näkyy valoja, niitä ei ole oikeuskäytännössä laskettu kohtuuttomaksi haitaksi. Yleiskaavaan siis voidaan merkitä rakennuspaikkoja, joissa rakennukset näkyvät vastapäisille kiinteistöille ja vaikka niiden käytöstä aiheutuu ääntä.

Mikkelin kaupungin mukaan Otavan osayleiskaavassa on käytetty ns. Etelä-Savon mallia vastaavaa rantamitoituksen periaatetta, jossa todellisesta rantaviivan pituudesta saadaan mitoittava rantaviiva käyttäen lahtien, niemien ja saarten leveyteen perustuvia kertoimia. Osayleiskaavan mitoituksen mukaan 100–200 metriä leveällä lahdella mitoittavaan rantaviivaan otetaan huomioon 75 % todellisesta rantaviivasta. Kapeammissa lahdissa rantaviivaa otetaan huomioon vielä vähemmän. Kertoimilla pyritään siihen, ettei kapeisiin lahtiin tai niemiin tulisi liikaa rakennuspaikkoja. Mitoitus ei määrittele rantarakennuspaikkojen etäisyyksiä toisistaan vaan rakennuspaikkojen määrän. Vaikka pyrkimyksenä on välttää rakennuspaikkojen sijoittuminen vastakkain, kaava-alueella on useita tällaisia rakennuspaikkoja.

Kaavaratkaisussa on käytetty kokonaisharkintaa, jossa rakennuspaikkoja on siirretty paremmin ra-kennettavissa ja saavutettavissa oleviin sijainteihin. Rakennuspaikat on pyritty sijoittamaan vastarannan asutus ja kaavatilanne huomioiden vähemmän kapeisiin kohtiin, huomioiden kuitenkin myös rakennettavuus ja todetut luonnonarvot. Viranomaiset valvovat luonnonarvojen osalta tarpeellisilta osin niiden huomioimisen yleiskaavassa. Näiden osalta on myös tehty tarkennuksia kaavaratkaisuun määräysten muotoilun osalta.

Ks. myös vastineet Lupa- ja valvontavirastolle ja huomautukseen 1.

Huomautus 15.3.2026

Osalliset kuulivat asiasta mökkinaapureiltaan, eivätkä olleet saaneet päivitettyjä asiakirjoja, koskien Otavan osayleiskaavan muutosta. Pyyntöä heille annettiin aikaa mielipiteille 16.3.2026 mennessä.

Osalliset ovat tutustuneet asiakirjoihin ja jo aikaisemminkin tehtyjen selvittelyiden osalta, vastustavat jyrkästi Otavan osayleiskaavan (Tainionniemi, kaavanumero 7122) muutosta. Osalliset yhtyvät täydellisesti ja ovat samaa mieltä mökkinaapureidensa 26.2.2026 laatimaan huomautukseen (huomautus 1), joka on huomautuksen liitteenä. Osalliset vaativat myös, että jo 3.11.2024 lähetetty lausunto otetaan huomioon asiaa käsiteltäessä.

Vastine: Ks. vastine huomautukseen 1, joka oli sisällöltään sama. Osallisten aiempi huomautus on myös otettu huomioon.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy alustavasti Otavan osayleiskaava muutoksen tiloilla 491-430-6-208 Ala-Lokka, 491-430-6-207 (nimetön), 491-430-6-206 Sirkkalahti, 491-430-6-140 Kallioniemi, 491-430-6-141 Tainio, 491-430-6-1 Tainionkallio, 491-430-6-210 Menninkäinen sekä 491-876-65-1 Itä-Puulan -Korpijärven osakaskunta, asettaa sen julkisesti nähtäville ja pyytää siitä lausunnot rakennusvalvonnalta, Mikkelin seudun ympäristöpalveluilta, Museovirastolta,

Riihisaari – Savonlinnan museolta, lupa- ja valvontavirastolta ja Etelä-Savon pelastuslaitokselta.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Asiasta käydyin keskustelun aikana Kerttu Hakala teki muutosesityksen ja esitti, että kaava hyväksytään ilman kahden eteläisemmän rakennuspaikan siirtoa. Ehdotetut muutokset ympärivuotiseen asumiseen tehtäisiin, mutta Vihakkalanlahdelle ei kaavoiteta lisää rakennuspaikkoja. Koska kukaan ei kannattanut Kerttu Hakalan esitystä, se raukesi.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Merkittään, että asemakaavapäällikkö Kalle Räinä poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus, 28.04.2026, § 124

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Frosti, kaavoitusinsinööri, minna.frosti@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 28.4.2026 Otavan rantaosayleiskaavan muutos Tainionniemi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy alustavasti Otavan osayleiskaava muutoksen tiloilla 491-430-6-208 Ala-Lokka, 491-430-6-207 (nimetön), 491-430-6-206 Sirkkalahti, 491-430-6-140 Kallioniemi, 491-430-6-141 Tainio, 491-430-6-1 Tainionkallio, 491-430-6-210 Menninkäinen sekä 491-876-65-1 Itä-Puulan - Korpijärven osakaskunta, asettaa sen julkisesti nähtäville ja pyytää siitä lausunnot rakennusvalvonnalta, Mikkelin seudun ympäristöpalveluilta, Museovirastolta, Riihisaari – Savonlinnan museolta, lupa- ja valvontavirastolta ja Etelä-Savon pelastuslaitokselta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittään, että asemakaavapäällikkö Kalle Räinä selosti asiaa kaupunginhallitukselle ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus, 31.08.2026, § 226

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Frosti, kaavoitusinsinööri, minna.frosti@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 31.8.2026 Tainionniemi osayleiskaavan muutos

Kaavaehdotus oli nähtävillä 6.5.-8.6.2026. Nähtävilläoloaikana saatiin kolme lausuntoa ja yksi muistutus.

Etelä-Savon Pelastustaitoksella ei ollut huomautettavaa.

Riihisaari/Savonlinnan museon lausunnossa todetaan, että kolme paikallisesti arvokasta maisemakohdetta on merkitty kaavakartalle ja alueen rakennuskantaa on esitelty kaavaselostuksessa kuvin. Kaavaehdotukseen ei ole huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Lupa- ja valvontavirasto kannustaa siirtymään maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta annetun asetuksen (Katja-asetus) mukaisten kaavamerkintöjen ja -määräysten käyttöön. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto suosittelee, että uuteen rakennetun ympäristön Ryhti-tietojärjestelmään siirryttäisiin mahdollisimman pian.

Vastine: Merkitään tiedoksi. Kaavamuutos on tullut vireille jo pari vuotta sitten, joten siinä hyödynnetään vielä siirtymäsäännöstä.

Kahden tilan omistajat jättivät yhteisen muistutuksen:

Kaava-aineisto on puutteellinen

Kaava-aineisto ei täytä MRL:n edellytystä selvitysten riittävydestä. Aineistosta puuttuu mm. vesistövaikutusten arviointi, rantarakentamisen mitoituslaskelman laskentaperusteet, emätilaselvitys ja emätilaperiaatteen soveltaminen, selvitys kantatilaan kuuluvien rakennuspaikkojen kokonaismäärästä, vaikutusten arviointi maanomistajien tasapuoliseen kohteluun.

Mitoituslaskelman laskentatapaa ei ole esitetty avoimesti ja tarkastettavasti, joten osallisten ei ole mahdollista arvioida, täyttääkö kaava maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun vaatimuksen tai perustuuko rakennusoikeuden osoittaminen asianmukaisesti selvityksiin. Laskelmassa on tarkasteltu ainoastaan kaava-alueen rantaviivaa eikä ole arvioitu lainkaan Vihakkalanlahden nykyistä rakentamistiheyttä tai vastarannan rakennuspaikkojen vaikutusta kokonaisuuteen. Mitoituslaskelman tarkempaa aineistoa on pyydetty sähköpostitse 6.5.2026 Mikkelin kirjaamosta ja kaavoitusinsinööriltä, mutta aineistoa ei ole toimitettu.

Vesistövaikutusten arviointi on puutteellinen suhteessa rantarakentamisen lisäämiseen sekä rantarakentamisen siirtämiseen Vihakkalanlahden kaltaiseen kapeaan, matalaan ja osittain eristyneeseen vesialueeseen. Käytännössä vaikutusten arviointi on kuitenkin rajattu lähinnä kasvi-, lintu- ja nisäkäslajistoon (Sipari 2025), eikä vesistö- tai naapurivaikutuksia ole arvioitu riittävästi. Erityisesti Vihakkalanlahden vastarannan nykyisiin rakennuspaikkoihin kohdistuvia vaikutuksia ei ole tarkasteltu asianmukaisesti.

Perusteet Tainionkallion rakennuspaikan laillistamiselle jäävät aineistossa epäselviksi. Mikäli alueen rakennuksilla on voimassa oleva rakennuslupa tai muu laillinen peruste, tulisi tämä yksilöidä kaava-aineistossa. Ottaen huomioon Tainionkallion ja Tainionniemen yhteinen omistajuus, jää myös epäselväksi, onko Tainionniemen rakennusoikeutta tosiasiallisesti käytetty jo Tainionkallion alueella.

Kaava-aineistossa on olennaisia virheitä ja ristiriitoja

Rakennuspaikkojen määrä lisääntyy suoraan vähintään yhdellä uudella rakennuspaikalla (Tainionkallio). Lisäksi rakennuspaikkojen siirtäminen vesistön

osasta toiseen lisää rakentamispainetta nimenomaan Vihakkalanlahden alueella. Lisäksi aineistossa todetaan, ettei Surmasaari liity muutokseen. Kiinteistö- ja kantatilatietojen perusteella Surmasaari kuuluu kuitenkin samaan kantatilaan ja liittyy siten olennaisesti rakennusoikeuden kokonaismitoitukseen ja emätilaperiaatteen soveltamiseen. Yhteyden sivuuttaminen heikentää mahdollisuutta arvioida rakennusoikeuden todellista määrää ja kaavan vaikutuksia. Kaava-aineistossa todetaan myös, että vaikutukset naapureihin on huomioitu rakennuspaikkojen sijoittelussa. Käytännössä rakennuspaikkoja kuitenkin sijoitetaan suoraan nykyisten laillisten rakennuspaikkojen vastarannalle Vihakkalanlahden kapeimmille alueille. Kaava-aineiston ristiriitaisuudet ja puutteet heikentävät olennaisesti mahdollisuutta arvioida muutoksen lainmukaisuutta ja vaikutuksia.

Kaavamuutos asettaa maanomistajat eriarvoiseen asemaan

Kaavamuutos johtaa maanomistajien epätasapuoliseen kohteluun erityisesti Vihakkalanlahden vastarannan maanomistajien näkökulmasta. Mikäli yhdelle kantatilalle osoitetaan rakennusoikeutta ilman johdonmukaisesti laadittua emätilatarkastelua ja avoimesti esitettyä mitoituskalkulaatiota, asetetaan muut saman vesistöalueen maanomistajat eriarvoiseen asemaan. Kaava-aineistosta ei ilmene perusteita sille, miksi juuri kyseiselle alueelle voidaan osoittaa lisää tai siirrettyä rakennusoikeutta Vihakkalanlahdella poikkeuksellisella tavalla suhteessa alueen nykyiseen rakentamistilanteeseen. Maankäyttö- ja rakennuslain keskeinen periaate on maanomistajien tasapuolinen kohtelu. Nyt esitetty kaavaratkaisu ei osoita, että tätä periaatetta olisi noudatettu.

Edellä esitetyillä perusteilla pyydämme, että kaavaehdotusta ei hyväksytä nykyisessä muodossaan; kaava-aineisto täydennetään asianmukaisilla emätila-, mitoitus- ja vesistövaikutusselvityksillä; rakennuspaikkojen todellinen määrä ja kantatilatarkastelu esitetään avoimesti; vaikutukset Vihakkalanlahden vesistöön ja nykyisiin naapureihin arvioidaan asianmukaisesti; maanomistajien yhdenvertaisen kohtelun toteutuminen arvioidaan uudelleen.

Vastine:

Mitoitukseen, vesistövaikutuksiin, luontoon, maisemaan yms. liittyviin kysymyksiin on annettu vastineet jo luonnosvaiheessa, eikä kaavaratkaisu ole niiden osalta muuttunut. Kaavaselostusta on aiemmin täydennetty mm. mitoituksen ja erilaisten vaikutusten arvioinnin osalta. Kaavoitusta valvovilla viranomaisilla ei ollut ehdotusvaiheessa huomautettavaa kaavaratkaisusta. Lupa- ja valvontaviraston on kaavoitusta ohjaavana viranomaisena valvottava, että kaavoituksessa, rakentamisessa ja muussa alueiden käytössä otetaan huomioon vaikutuksiltaan valtakunnalliset ja merkittävät maakunnalliset asiat. Kaikki vaaditut selvitykset ja muutokset kaavaratkaisuun on tehty, eikä kaavaehdotuksesta annetussa lausunnossa ole lisävaatimuksia selvitysten tai vaikutusten arvioinnin suhteen.

Mikkelin kaupungin mukaan Otavan osayleiskaavassa on käytetty ns. Etelä-Savon mallia vastaavaa rantamitoituksen periaatetta, jossa todellisesta rantaviivan pituudesta saadaan mitoittava rantaviiva käyttäen lahtien, niemien ja saarten leveyteen perustuvia kertoimia. Osayleiskaavan mitoituksen mukaan 100–200 metriä leveällä lahdella mitoittavaan rantaviivaan otetaan huomioon 75 % todellisesta rantaviivasta. Kapeammissa lahdissa rantaviivaa otetaan huomioon vielä vähemmän. Kertoimilla pyritään siihen, ettei kapeisiin lahtiin tai niemiin tulisi liikaa rakennuspaikkoja. Mitoitus ei määrittele rantarakennuspaikkojen etäisyyksiä toisistaan vaan rakennuspaikkojen määrän. Vaikka pyrkimyksenä on välttää

rakennuspaikkojen sijoittuminen vastakkain, kaava-alueella on useita tällaisia rakennuspaikkoja.

Nyt sijoitetulla rakentamisella ei ole todennäköisesti huomattavaa heikentävää vaikutusta vesistön tilaan, sillä rakennuspaikkojen kokonaismäärä alueella ei kasva, eikä kaavalla suunnitella alueelle poikkeuksellista tai erityisesti päästöjä aiheuttavaa toimintaa. Ainoastaan kaavassa jo osoitettujen rakennuspaikkojen sijoittelua muutetaan paremmin rakentamiseen soveltuville alueille. Yleisesti sanotaan, että vesistöjen kuormituksen suurimmat vaikuttavat tekijät ovat maatalous sekä metsätalous sekä teollisuus. Yhtenä seikkana on esiin nostettu myös rantarakennuspaikkojen jätevesien sekä hulevesien puutteellinen käsittely, joka koskee nimenomaan vanhoja jo rakennettuja rakennuspaikkoja, joissa on puutteelliset jätevesien ja hulevesien käsittelyjärjestelmät. Nyt kaavamuutoksella käsiteltävät rakennuspaikat ovat vielä rakentamattomia ja kaavamääräyksissä ja kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä on määrätty jätevesien käsittelystä rakennuspaikkojen osalta niin, ettei tarpeetonta kuormitusta synny vesistöihin, joten riskit rehevöitymisen lisääntymiseksi hule- tai jätevesien osalta ovat pienet. Alueella metsätalous saattaa myös vaikuttaa mahdolliseen rehevöitymiseen, mutta maataloudesta aiheutuvilla päästöillä ei ole alueella suurta merkitystä.

Vaikutukset vastarannan naapureille on jo pyritty minimoimaan rakennuspaikkojen sijoittelussa. Alkuperäisessä kaavaratkaisussa 2 RA-rakennuspaikkaa on osoitettu hyvin alavalle paikalle Tainionniemen eteläpuolelle. Näiden siirto paremmin rakentamiselle soveltuvaan maastoon on perusteltu. Tainionniemeen ei ole tieyhteyttä, joten myös sieltä siirto mantereelle tieyhteyksien ulottuviin on perusteltu.

Surmasaari ei ole mukana kaavamuutoksessa eikä siihen siten voida vaikuttaa kaavaprosessin yhteydessä.

Vastarannalle osoitetaan kaavaehdotuksessa paikallisesti merkittävä maisema-alue (merkintä pma). Vaikutukset vastarannan naapureille on jo pyritty minimoimaan rakennuspaikkojen sijoittelussa. Kaavakartta osoittaa kaavamuutosalueen, ei sen ympäröiviä alueita. Alueen kaavatilanne, eli tilanne myös vastarannan osalta, on esitetty kaavaselostuksen kohdassa 1.22.

AKL 39 § 4 momentin mukaan yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa. Jos naapurikiinteistöltä tai lähialueelta kuuluu normaaleja elämisen ääniä tai näkyy valoja, niitä ei ole oikeuskäytännössä laskettu kohtuuttomaksi haitaksi. Yleiskaavaan siis voidaan merkitä rakennuspaikkoja, joissa rakennukset näkyvät vastapäisille kiinteistöille ja vaikka niiden käytöstä aiheutuu ääntä.

Kaavaratkaisussa on käytetty kokonaisharkintaa, jossa rakennuspaikkoja on siirretty paremmin rakennettavissa ja saavutettavissa oleviin sijainteihin. Rakennuspaikat on pyritty sijoittamaan vastarannan asutus ja kaavatilanne huomioiden vähemmän kapeisiin kohtiin, huomioiden kuitenkin myös rakennettavuus ja todetut luonnonarvot. Viranomaiset valvovat luonnonarvojen osalta tarpeellisilta osin niiden huomioimisen yleiskaavassa. Näiden osalta on myös tehty tarkennuksia kaavaratkaisuun määräysten muotoilun osalta.

Muistutuksen jättäneille ja muille osallisille on annettu sekä kaavan valmisteluvaiheessa että uudelleen ehdotusvaiheessa mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun sekä lausua kirjallisesti mielipiteensä asiasta siten kuin alueidenkäyttölaissa säädetään. Se ei kuitenkaan tarkoita automaattisesti sitä, että

maanomistajien mielipiteissä esitettyihin vaatimuksiin olisi suostuttava. Kaavan laatimiseen liittyy usein erilaisten näkemysten yhteensovittamista, eikä vuorovaikutus voi aina johtaa kaikkien esitettyjen kannanottojen huomioon ottamiseen. Kunnalla on lisäksi itsehallintonsa nojalla laaja harkintavalta kaavan sisällön suhteen, kunhan kaava täyttää laissa säädettyt kaavan sisältövaatimukset.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Otavan osayleiskaava muutoksen tiloilla 491-430-6-208 Ala-Lokka, 491-430-6-207 (nimetön), 491-430-6-206 Sirkkalahti, 491-430-6-140 Kallioniemi, 491-430-6-141 Tainio, 491-430-6-1 Tainionkallio, 491-430-6-210 Menninkäinen sekä 491-876-65-1 Itä-Puulan - Korpijärven osakaskunta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittään, että kaavoitusinsinööri Minna Frosti selosti asiaa kaupunginhallitukselle ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Merkittään, että maankäyttöjohtaja Topiantti Äikäs poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026, § 63

Liitteet

1 Liite Kv 5.10.2026 Tainionniemi osayleiskaavan muutos

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Otavan osayleiskaava muutoksen tiloilla 491-430-6-208 Ala-Lokka, 491-430-6-207 (nimetön), 491-430-6-206 Sirkkalahti, 491-430-6-140 Kallioniemi, 491-430-6-141 Tainio, 491-430-6-1 Tainionkallio, 491-430-6-210 Menninkäinen sekä 491-876-65-1 Itä-Puulan - Korpijärven osakaskunta.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto, muistutuksen jättäneet

Kaupunkikehityslautakunta, § 88, 14.06.2022

Kaupunginhallitus, § 271, 20.06.2022

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, § 72, 18.08.2022

Kaupunginhallitus, § 47, 12.02.2024

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, § 36, 21.03.2024

Kaupunginhallitus, § 177, 01.06.2026

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, § 64, 11.06.2026

Kaupunginhallitus, § 244, 21.09.2026

Kaupunginvaltuusto, § 64, 05.10.2026

§ 64

Asemakaavan muutos 1. kaupunginosa (Savilahti) Veturitallit

MliDno-2021-4372

Kaupunkikehityslautakunta, 14.06.2022, § 88

Valmistelijat / lisätiedot:

Kalle Räinä, asemakaavapäällikkö, Kalle.Raina@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kkltk Veturitallit kaavaselostusluonnos 14.6.2022

Maankäyttö- ja kaupunkirakenneyksikkö lähettää otsikossa mainitun 7 päivänä kesäkuuta 2022 päivätyn asemakaavan muutosluonnoksen kaupunkikehityslautakunnan käsiteltäväksi.

Muutos koskee Mikkelin kaupungin 1. kaupunginosan Veturitallien aluetta.

Asemakaavan muutoksella muodostuu 1. kaupunginosan korttelit 26 ja 28 sekä katu-, yleisen tien, rautatie- ja suojaviheraluetta.

Suunnittelualan kuvaus

Kaava-alue sijaitsee Mikkelin keskustan kupeessa Veturitallien alueella noin 400 metrin etäisyydellä torista kaakkoon. Alue on ns. veturitallin alue sekä Porrassalmenkatu 1:n kiinteistö rautatien länsipuolella. Suunnittelualan kokonaispinta-ala on noin 18 ha. Alueella sijaitsee mm. Postin terminaali, maakunnallisesti arvokas ja suojeltu veturitallien rakennus sekä lokkilutakko.

Kaavalle asetetut tavoitteet

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden Prisman rakentaminen veturitallien ja lokkiluhdan alueelle. Asemakaavan muutosta hakee Osuuskauppa Suur-Savo. Muutoksella pyritään kasvattamaan alueen rakennusoikeutta ja mahdollistamaan toimivat liikenne- ja pysäköintijärjestely. Asemakaavan muutoksella kehitetään keskustan alueen kaupallista palvelukokonaisuutta. Hankkeen aikana ratkaistaan rakennussuojelulliset asiat ja hulevesiin, pohjavesiin sekä pilaantuneisiin maihin liittyvät kysymykset.

Muutos kaupunkikuvaan on merkittävä johtuen kaava-alueen keskeisestä sijainnista yhdyskuntarakenteessa ja liikenteen solmukohdassa. Asemakaavamuutoksen myötä alue muuttuu lähes kokonaisuudessaan rakennetuksi ja kytkee alueen osaksi nykyistä kaupunkirakennetta. Uuden rakentamisen myötä kaupunkikeskustan raja siirtyy tällä

kohdalla rautatiestä valtatie reunaan. Veturitallit ovat olleet tähän asti alueen kiintopiste alueen vähäisen rakentamisen takia.

Kaavaratkaisujen sisältö

Asemakaavan muutoksella muodostetaan *liikerakennusten-* (KM) ja *autopaikkojen korttelialue* (LPA), *yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien ja rakennusten ja laitosten alue* (ET) sekä katu-, yleisen tien-, rautatie- ja suojaviheraluetta.

Liikerakennusten korttelialueelle osoitetaan ohjeellisena pysäköintialueet ja ajoreitit. Korttelialueen läpi kulkee *yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa* (pp), joka jatkuu suojaviheralueelle.

Asemakaavan muutos on kantakaupungin osayleiskaavan 2040 mukainen.

Mitoitus

Liikerakennusten korttelialueelle osoitetaan kerrosalaa 17 000 kem2. Ilmoitetun kerrosalaan ei lasketa rakennuksen teknisiä rakennelmia. Ilmoitetun kerrosalan lisäksi alueelle on mahdollista rakentaa autopesula ja kaksi mainostornia. Lisäksi asemakaavalla suojeltavalle veturitallien vanhimmalle osalle osoitetaan rakennusoikeutta 950 kem2. Korttelin tehokkuusluku (e) on 0,27.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 16,2 hehtaaria ja aluetehokkuus (e) noin 0,11.

Veturitallien rakennussuojelu

Kaavaluonnoksessa veturitallien vanhin osa osoitettu sr-suojelumerkinnällä. Rakennuksen uudemmat osat sisältyvät rakennusalaan, jolloin niiden säilyttäminen on mahdollista, mutta niitä ei ole asemakaavalla suojeltu. Vanhimman osan suojelemisella säilytetään osa arvokasta kulttuuri- ja rakennushistoriaa, mutta menetetään veturitallille ominainen kaarimuoto. Veturitallien osittaisen purkamisen myötä menetetään rakennushistoriallisia ja kaupunkikuvallisia arvoja, mutta mahdollistetaan yhdyskuntarakenteen kannalta keskeisen osan kehittäminen ja täydentäminen sekä Mikkelin ydinkeskustan kaupallisten palveluiden paraneminen.

Hulevesiallas ja lokkilutakko

Asemakaavamuutoksen myötä Kuopiontien varressa tulee säilymään hulevesiallas, mutta muutosten myötä alueen ei arvioida enää olevan naurulokille soveltuva elinympäristö. Todennäköistä on, että naurulokit eivät kaavan mukaisen rakentamisen jälkeen enää alueella pesi ja siirtyvät alueelta muualle. Tällöin tulisi keskustan läheisyyteen luoda toinen lajille hyvin sopiva kosteikkoalue.

Naurulokkien pesinnästä tehdään kartoitus ja selvitys kesäkuussa 2022. Alustavien tulosten perusteella yhdyskunnan koko on ollut 150 yksilöä toukokuussa 2022. Alueelta ei ole todettu viitasammakoita.

Liikenneolosuhteet

Veturitallien tontille muodostetaan uusi kulkuyhteys radan ali Mannerheimintieltä ja Vilhonkadun kiertoliittymään rakennetaan uusi tonttiliittymä Prismaa varten. Kaava-alueen liikenteellisiä vaikutuksia tutkitaan laajempaan kokonaisuutena Satamalahden liikenneselvityksen yhteydessä. Selvitystyö on kesken ja liikenteellistä vaikutusten arviointia täydennetään selvityksen tulosten perusteella ehdotusvaiheessa.

Maanomistus

Suunnittelualueen maanomistus on jakautunut Mikkelin kaupungille, Väylävirastolle, VR-Yhtymä Oy:lle sekä yksityisille maanomistajille. Kaavahankkeen aikana maaomaisuuden järjestelyt ratkaistaan erillisin sopimuksin.

Asemakaavan muutos edellyttää maankäytösopimusten (MRL 91 b §) tekemistä.

Pysäköintinormi

- Autopaikkoja on rakennettava toteutettavaa kerrosalaa kohti vähintään seuraavasti:

- toimisto-, liike- ja myymälätilat 1 ap / 50 k-m²
- varastotilat 1 ap / 400 k-m²

Pyöräpaikkoja on rakennettava toteutettavaa kerrosalaa kohti vähintään seuraavasti:

- toimisto-, liike- ja myymälätilat 1 pp / 100 k-m²
- tuotanto- ja varastotilat 1 pp / 400 k-m

Hankkeen käynnistyminen ja kaavaprosessi

Asemakaavan muutos on tullut vireille 23.3.2022 ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 25.4.2022 asti. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 6 lausuntoa. lausunnot ovat kaavaselostuksen liitteenä 5.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy alustavasti Mikkelin kaupungin 1. kaupunginosan (Savilahti) kortteleita 26 ja 28 sekä katu-, yleisen tien-, rautatie ja suojaviheralueita koskevan asemakaavan muutosluonnoksen sekä asettaa sen julkisesti nähtäville, sekä pyytää niistä viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Etelä-Savon maakuntaliitto, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Väylävirasto, Mikkelin Vesilaitos, Etelä-Savon pelastuslaitos, Etelä-Savon Energia Oy, Suur-Savon Sähkö Oy, teleoperaattorit, Savonlinnan maakuntamuseo, Mikkelin kaupungin museot, Mikkeli-Seura ry, Mikkelin seudun ympäristöpalvelut, Infra-aluepalvelut, maaomaisuus-, rakennusvalvonta- ja jätehuoltopalvelut -yksiköiltä.

Pöytäkirja tämän pykälän osalta tarkastetaan kokouksessa.

Päätös

Asiasta käydyssä keskustelun aikana Kerttu Hakala esitti, että kaava hyväksytään muutettuna niin, että lokkien pesintäalue Veturitallinluhta säilyy tai päätökseen kirjataan rakentajalle velvoite kompensoida alue ennallistamalla tai suojelemalla vastaava, lokeille sopiva kosteikko tarpeeksi läheltä. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Merkitään, että Kerttu Hakala jätti päätökseen seuraavan eriävän mielipiteen:

Jätän eriävän mielipiteen Veturitallin asemakaavan käsittelystä, koska hyväksytty kaava ei ole yleiskaavan mukainen. Asemakaavan pitäisi noudattaa yleiskaavan määräystä luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeästä alueesta ("Alueen

rakentaminen ja muokkaaminen tulee tapahtua luonnonarvoja heikentämättä. ") ja Sinivihreästä sydäimestä ("Alue tulee säilyttää rakenteeltaan katkeamattomana ja mahdollisimman leveänä luontoarvoiltaan monimuotoisena viher- ja vesialueverkkona. ♦?). Aiemmassa asemakaavassa onkin määräys, jonka mukaan linnustolle arvokkaan alueen luonnonolojen muuttaminen on kiellettyä. Naurulokkiesiintymälle on taattava pesimäpaikka myös uudessa asemakaavassa.

Merkitään, että kaavoitusinsinööri Minna Frosti poistui kokouksesta ennen tämän pykälän käsittelyn alkua ja asemakaavapäällikkö Kalle Räinä ja kiinteistöjohtaja Jarkko Hyttinen poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus, 20.06.2022, § 271

Valmistelijat / lisätiedot:

Kalle Räinä, asemakaavapäällikkö, Kalle.Raina@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 20.6.2022 Veturitallit kaavaselostusluonnos

Ehdotus

Esittelijä: Timo Halonen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy alustavasti Mikkelin kaupungin 1. kaupunginosan (Savilahti) kortteleita 26 ja 28 sekä katu-, yleisen tien-, rautatie ja suojaviheralueita koskevan asemakaavan muutosluonnoksen sekä asettaa sen julkisesti nähtäville, sekä pyytää niistä viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Etelä-Savon maakuntaliitto, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Väylävirasto, Mikkelin Vesilaitos, Etelä-Savon pelastuslaitos, Etelä-Savon Energia Oy, Suur-Savon Sähkö Oy, teleoperaattorit, Savonlinnan maakuntamuseo, Mikkelin kaupungin museot, Mikkeli-Seura ry, Mikkelin seudun ympäristöpalvelut, Infra-aluepalvelut, maaomaisuus-, rakennusvalvonta- ja jätehuoltopalvelut -yksiköiltä.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Nina Jussi-Pekka esitti, että kaava hyväksytään muutettuna niin, että lokkien pesintäalue Veturitallinluhta säilyy tai päätökseen kirjataan rakentajalle velvoite kompensoida alue ennallistamalla tai suojelemalla vastaava, lokeille sopiva kosteikko tarpeeksi läheltä sekä päätökseen lisätään vielä maininta siitä, että veturitallien suojelua on vielä tarkoin selvitettävä. Koska kukaan ei kannattanut Nina Jussi-Pekan esitystä, se raukesi.

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Merkitään, että maankäyttöjohtaja Topiantti Äikäs selosti asiaa kaupunginhallitukselle ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Pasonen, ympäristöpäällikkö, Hanna.Pasonen@mikkeli.fi

Mikkelin kaupunginhallitus pyytää Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden lausuntoa Mikkelin Veturitallien alueen asemakaavan muutosta koskevasta kaavaehdotuksesta. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on muuttaa Veturitallien alueen asemakaavaa niin, että alueelle on mahdollista rakentaa uusi Prisma pysäköintialueineen.

Asemakaavan muutosalueella sijaitsee tällä hetkellä Postin logistiikkakeskus ja VR:n ratapihan ylläpitoon liittyviä toimintoja. Alueen itäreunalla Vt5:n välittömässä läheisyydessä sijaitsee kosteikkoalue, ns. lokkiluhta, johon on Vt 5:n perusparannuksen yhteydessä vuosina 2012-2015 rakennettu hulevesiallas ja hulevesikosteikko, johon johdetaan hulevedet laajahkolta lähes 100 ha:n kokoiselta valuma-alueelta läntisen kantakaupungin alueelta. Aiemmin hulevedet johdettiin Kattilanlahteen, jossa hulevesien arvioitiin aiheuttavan mahdollisen riskin Kaihunlahden vedenlaadulle ja sitä kautta pohjavedelle. Veturitallin luhdasta hulevedet johdetaan Kenkäveron puhdistamoalueen ojaan myöten Saimaaseen ja kauemmas pohjavesialueesta.

Aiemmin Veturitallin luhdassa on ollut Etelä-Savon mittakaavassa merkittävä naurulokkiyhdykskunta. Todennäköisesti alueen kuivumisen ja Vt5:n rakentamisen aiheuttaman häiriön myötä naurulokit ovat siirtyneet vuosina 2017-2020 muualle (myös keskusta-alueen katoille) pesimään. Vuonna 2021 alueella esiintyi jälleen pesiviä naurulokkeja mutta yhdyskuntaa alueelle ei tuolloin muodostunut. Kesällä 2022 naurulokkien määrä alueella on jälleen lisääntynyt.

Alueelta on tehty luontoselvityksiä mukaan lukien viitasammakko- ja loppikartoituksia, ja alueelle laadittiin vuonna 2018 hulevesikosteikon kunnostussuunnitelma hulevesien käsittelyn tehostamiseksi ja loppien pesintäolosuhteiden parantamiseksi. Hulevesikosteikon kunnostamista ei kuitenkaan ole toteutettu. Alueelta on olemassa selvitystietoa sedimentin, maaperän ja pohjaveden haitta-aineista. Hulevesialtaan rakentamisen ja Vt 5:n perusparannuksen yhteydessä selvitettiin erityisesti kosteikkoalueen maaperän, sedimentin ja pohjaveden haitta-aineita (VT5 parantaminen Mikkeli, Ympäristötekniinen riskikartoitus. Ramboll 2012). Lisäksi kaavatyötä varten on laadittu aiempien tutkimusten pohjalta yhteenveto maaperän pilaantuneisuudesta, esitys jatkotoimenpiteistä, sekä tutkittu veturitallin lattian ja rakenteiden haitta-aineet (Ramboll 2022). Alueen pohjasedimenteissä, maaperässä ja veturitallien rakenteissa ja lattiassa on todettu kohonneita öljyhiilivetyjen ja muiden haitta-aineiden pitoisuuksia.

Alue sijaitsee Mikkelin kaupungin vedenhankinnan kannalta tärkeällä Pursialan pohjavesialueella. Alueella on voimassa vuonna 2019 hyväksytty, lainvoimainen Mikkelin kantakaupungin osayleiskaava 2040, joka koostuu seitsemästä oikeusvaikutteisesta teemakartasta.

Mikkelin seudun ympäristöpalvelut on antanut 25.4.2022 mielipiteen Mikkelin maankäyttö ja kaupunkirakenne -yksikölle Veturitallien alueen asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Ympäristölautakunnalle esitettävässä lausuntoehdotuksessa toistetaan samat huomiot, jotka on jo aiemmin esitetty viranhaltijoiden antamassa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevassa mielipiteessä. Lausunnossa keskitytään pääsääntöisesti ympäristön- ja luonnonsuojelullisiin näkökohtiin. Osa kaavaan keskeisesti vaikuttavista selvityksistä

on edelleen kesken. Kaavaehdotusaineistoissa ei ole mukana esimerkiksi luontoselvitystä, hulevesiselvitystä eikä liikenneselvitystä.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Veturitallin asemakaavaehdotuksessa on ristiriitoja lainvoimaisen, vuonna 2019 hyväksytyn kantakaupungin osayleiskaavan kanssa. Mikkelin kantakaupungin osayleiskaavan 2040 viherrakenne -teemakartassa Veturitallin luhdan kosteikkoalue on merkitty merkinnällä ◆?Luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue◆?. Kaavamääräykseksi on annettu seuraavaa: tarkemman suunnittelun yhteydessä alueen arvot tulee selvittää ja huomioida. Alueen rakentaminen tulee tapahtua luonnonarvoja heikentämättä. Lisäksi Veturitallin luhdan kosteikkoalue on osa Mikkelin kantakaupungin osayleiskaavan ns. sinivihreää sydäntä, johon sisältyy ekologian, vesitalouden ja virkistyksen kannalta tärkeitä viher- ja vesiympäristöjä. Kaavamääräyksenä on esitetty, että alue tulee säilyttää rakenteeltaan katkeamattomana ja mahdollisimman levänä, luontoarvoiltaan monimuotoisena viher- ja vesialueverkkona.

Lisäksi määrätään, että maankäytön suunnittelussa tulee huomioida pohjavesien imeytyminen, pinta- ja pohjavesien hyvä laatu sekä hulevesien määrällinen ja laadullinen hallinta. Kantakaupungin osayleiskaavan Vesitalous -teemakartalla koko kosteikkoalue on merkitty merkinnällä ◆?hulevesien säätelyalue◆?. Yleiskaava tulee olla ohjeena laadittaessa asemakaavaa (MRL § 42). Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan kantakaupungin osayleiskaavan aluerajaukset, jotka koskevat hulevesien säätelyaluetta, ja viher- ja vesialueverkostoa, eivät riittävällä tavalla toteudu Veturitallin alueen asemakaavaluonnoksessa.

Mikkelin kaupunki tiedusteli vuonna 2021 luonnonsuojelulakia valvovalta viranomaiselta (ely-keskus) luonnonsuojelulain mukaisen poikkeusluvan tarvetta maarakennustöille ns. lokkiluhdan alueella. Luonnonsuojelulain mukaiset poikkeusluvan tarpeen arvioinnit on keskitetty Varsinais-Suomen elyyn. Varsinais-Suomen ely-keskuksen vastauksen mukaan vuonna 2021 vallinneessa tilanteessa (10-20 pesivää naurulokkiparia) Varsinais-Suomen ely-keskuksen myöntämää poikkeuslupaa naurulokkien pesimäluhdan alueen maankäytön muuttamiselle ei tarvita, mutta mikäli parimäärä olennaisesti kasvaa, tulee luvantarve arvioida uudelleen. Veturitallien alueesta on tilattu ajantasainen luonto- ja linnustوسelvitys, joka valmistuu kesän 2022 jälkeen. Luontokartoittajalta kesällä 2022 saatujen tietojen mukaan alueella ei tehty havaintoja viitasammakosta mutta pesivien lokkien määrä kesällä 2022 on ollut huomattavasti suurempi (120-150 yksilöä) kuin edellisellä vuonna. Tämän johdosta poikkeusluvan tarve tulee arvioida uudelleen (pyytää uusi lausunto Varsinais-Suomen ely-keskukselta).

Hulevesitulvat on viime vuosina tunnistettu kaupunkiympäristöissä yhdeksi suurimmista ilmastomuutoksen mukanaan tuomista riskeistä. Hulevesitulvien tasaamiseksi ja viivyttämiseksi sekä hulevesien luonnonmukaiseksi käsittelemiseksi kaupunkiympäristöissä tulee varata riittävästi alueita. Mikkelin kaupunki on perustanut Veturitallin alueelle hulevesien käsittelyaltaat ja varannut ns. lokkiluhdan alueen hulevesien viivytyks- ja käsittelyalueeksi Vt5:n perusparannuksen yhteydessä. Samalla hulevesikuormaa saatiin vähennettyä lähempänä vedenottamoa sijaitsevalta Kaihunlahdelta, jonne läntisen kaupunkialueen hulevedet aiemmin johdettiin ilman viivytyks- ja käsittelyrakenteita.

Kaavaehdotuksen mukaan lokkiluhdan alueen hulevesikosteikon alasta (noin 2 ha) on tarkoitus varata valtaosa (noin 75 %) kaupan rakennusten ja niitä tukeviin liikenteen ja pysäköinnin tarpeisiin. Alueen kautta johdetaan luoteesta Urheilupuiston alueen ja Nuijamiehen kaupunginosan suunnasta kaupunkihulevesiä ja lännestä tiealueen hulevesiä lähes 100 ha:n suuruiselta maapinta-alalta. Alue on alavaa, ja rakentaminen suunnitellaan ilmeisesti toteutettavan melko matalalle.

Saimaassa säännöllisesti esiintyvillä korkeimmilla vedenkorkeuksilla Saimaan vedenpinta vaikuttaa hulevesijärjestelmän välityskykyyn. Tämä muodostaa merkittävän haasteen hulevesien määrälliseen ja laadulliseen hallintaan.

Tällä hetkellä hulevesien hallinnan lähtötietoina on käytettävissä vuonna 2017-2018 osana kantakaupungin osayleiskaavan taustaselvityksiä laadittu yleispiirteinen hulevesijärjestelmän kuvaus. Alueen maankäyttöä koskevalla päätöksellä on käytännössä vaikutuksia myös aiemmin mainittujen hulevesialueiden latvoilla olevien kaupunginosien maankäytön suunnitteluun (kunnan hulevesijärjestelmän vaikutusalue) ja kaupunki-infran hulevesirakenteiden rakentamistarpeisiin.

Mikkelin seudun ympäristölautakunta katsoo, että Veturitallin luhdan alueelle tulee varata myös asemakaavan muutoksessa riittävät edellytykset ja riittävä pinta-ala hulevesien käsittelylle ja hulevesien viivyttämiseksi myös poikkeuksellisessa tulvatilanteessa. Varautumisessa tulee pyrkiä huomiomaan ennustettu ilmastonmuutoksen vaikutus sadevesien määrään ja sitä kautta hulevesien hallintaan. Tällä hetkellä kaavaehdotukseen varattu hulevesiallas ei ole riittävä hulevesien määrälliseen eikä laadulliseen hallintaan.

Tällä hetkellä alueelle laadittava hulevesiselvitys on vielä kesken. Koko hulevesivaluma- aluetta koskevassa hulevesien hallinnan yleissuunnitelmassa tulisi ilmetä, mitkä hulevesien hallintaan liittyvistä toimista on tarpeen/suosittelavaa toteuttaa valmisteltavan kaavan alueella, ja mitkä kaava-alueen yläpuolisella hulevesialueella. Hulevesien hallinnan yleissuunnitelma olisi tullut liittää jo kaavan valmisteluaineistoihin, jolloin hulevesien käsittelylle varattavan alueen laajuutta olisi ollut mahdollista arvioida rinnakkain kaavatyön ja hulevesien käsittelyn suunnittelun kanssa. Alueen rakentamisen yhteydessä tulee suunnitella riittävät tulvareitit hulevesien johtamiselle myös tulvatilanteessa ja huomioida alueen alavuus ja suhde Saimaan pinnan tasoon alimpia rakennuskorkeuksia säädettäessä.

Alueen suunnittelun lähtökohtana tulee olla, että alueella esiintyvät pilaantuneet maa- ainekset poistetaan ja korvataan puhtailla maa-aineksilla, mikä on pohjaveden suojelun näkökulmasta parannus nykyiseen tilanteeseen. Alueen rakentamisessa erityisesti paalutus ja pohjaveden pinnan alapuolelle ulottuva maankaivu ja massanvaihdot saattavat vaikuttaa pohjaveden virtausolosuhteisiin, ja aiheuttaa haitta-aineiden liikkumista maaperässä ja pohjavedessä. Kaavaselostuksessa haitta- aineiden kulkeutumisen on kuitenkin arvioitu olevan vähäistä eikä sen arvioida muodostavan riskiä vedenhankinnalle.

Pursialan pohjavesialuetta on tutkittu paljon ja pohjaveden virtausolosuhteista on paljon tietoa. Veturitallien alueella tehtävien maanrakennustöiden, erityisesti siltä osin, kun toimenpiteet kohdistuvat pohjaveden pinnan alapuolelle, tulisi erikseen pyytää lausunto pohjaveden virtausolosuhteisiin perehtyneiltä tutkijoilta (esim. GTK). Mikäli suunniteltujen toimenpiteiden arvioidaan aiheuttavan pohjaveden pilaantumisen vaaraa, tulee arvioitavaksi vesilain mukaisen luvan hakemisen tarve. Lisäksi mahdollisten pohjaveteen kohdistuvien haitallisten vaikutusten varalta tulisi laatia tarkkailu- ja varautumissuunnitelma.

Mikäli alueen liikennejärjestelyt toteutetaan tällä hetkellä suunnitelluissa esitetyn kaltaisena, liikenne keskustan suuntaan Mannerheimintietä pitkin tulee lisääntymään huomattavasti nykyisestä. Kaavan tausta-aineistoksi tulisi laatia riittävä liikenneselvitys ja melumallinnus uusien liikennejärjestelmien vaikutuksesta nyt suunniteltavana olevan alueen läheisyydessä sijaitseviin asuinrakennuksiin nähden.

Pohjavesialueen vuoksi alue ei sovellu polttonesteiden jakelupisteen sijaintipaikaksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että Juhani Raatikainen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17.20.

Kaupunginhallitus, 12.02.2024, § 47

Valmistelijat / lisätiedot:

Kalle Räinä, asemakaavapäällikkö, Kalle.Raina@mikkeli.fi
Topiantti Äikäs, maankäyttöjohtaja, topiantti.aikas@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 12.2.2023 Asemakaavan muutosehdotus Veturitallit

Maankäyttö- ja kaupunkirakenneyksikkö lähettää otsikossa mainitun 30 päivänä tammikuuta 2024 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Muutos koskee Mikkelin kaupungin 1. kaupunginosan Veturitallien aluetta.

Asemakaavan muutoksella muodostuu 1. kaupunginosan kortteli 26 ja korttelinosa 18 sekä katu-, yleisen tien, rautatie- ja suojaviheraluetta.

Suunnittelualan kuvaus

Kaava-alue sijaitsee Mikkelin keskustan kupeessa Veturitallien alueella noin 400 metrin etäisyydellä torista kaakkoon. Alue on ns. veturitallin alue sekä Porrassalmenkatu 1:n kiinteistö rautatien länsipuolella. Suunnittelualan kokonaispinta-ala on noin 16 ha. Alueella sijaitsee mm. Postin terminaali, maakunnallisesti arvokas ja suojeltu veturitallien rakennus sekä lokkilutakko.

Kaavalle asetetut tavoitteet

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden erikoiskaupan alueen (◆?retailparkin◆?) rakentaminen veturitallien ja lokkiluhdan länsipuolelle. Muutoksella pyritään kasvattamaan alueen rakennusoikeutta ja mahdollistamaan toimivat liikenne- ja pysäköintijärjestely. Asemakaavan muutoksella kehitetään Mikkelin kaupunkikeskustan alueen kaupallista palvelukokonaisuutta. Hankkeen aikana on ratkaistu rakennussuojelulliset asiat ja hulevesiin, pohjavesiin sekä pilaantuneisiin maihin liittyvät kysymykset.

Muutos kaupunkikuvaan on merkittävä. Kaava-alue sijaitsee keskeisellä paikalla Mikkelin yhdyskuntarakenteessa sekä liikenteellisessä solmukohdassa. Asemakaavamuutoksen myötä alue muuttuu lähes kokonaisuudessaan rakennetuksi

ja kytkee alueen toiminnallisesti kiinteäksi osaksi nykyistä kaupunkirakennetta. Uuden rakentamisen myötä kaupunkikeskustan raja siirtyy tällä kohdalla rautatiestä valtatieen reunaan. Veturitallit ovat olleet tähän asti alueen kiintopiste alueen vähäisen rakentamisen takia.

Kaavaratkaisujen sisältö

Asemakaavan muutoksella muodostetaan *liikerakennusten-* (KL) ja *autopaikkojen korttelialue* (LPA), *suojaviheralue EV-1* sekä katu-, yleisen tien-, rautatie- ja suojaviheraluetta.

Korttelialueen läpi kulkee *yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa* (pp), joka jatkuu suojaviheralueelle. Asemakaavan muutoksella suojellaan veturitallirakennus merkinnällä sr-1.

Asemakaavan muutos on kantakaupungin osayleiskaavan 2040 mukainen.

Mitoitus

Liikerakennusten korttelialueelle (KL) osoitetaan kerrosalaa 22 822 kem² aluetehokkuudella $e=0,72$. Ilmoitetun kerrosalaan ei lasketa rakennuksen teknisiä rakennelmia. Ilmoitetun kerrosalan lisäksi alueelle on mahdollista mainostorni.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 16,2 hehtaaria ja aluetehokkuus (e) noin 0,14.

Veturitallien rakennussuojelu

Kaavaehdotuksessa veturitallit on suojeltu kokonaisuudessa sr-suojelumerkinnällä.

Hulevesikosteikko ja lokkilutakko

Asemakaavamuutoksen myötä valtatie 5 varressa tulee säilymään nykyinen hulevesikosteikko, jolle on osoitettu riittävä aluevaraus turvaamaan lokkiyhdyksunta. Hulevesikosteikon länsirannalle osoitetaan suojapuustoa. Naurulokkien pesinnästä toteutettiin kartoitus ja selvitys kesäkuussa 2022.

Liikenneolosuhteet

Veturitallien tontille muodostetaan uusi kulkuyhteys radan ali Mannerheimintieltä ja toisaalta Vilhonkadun kiertoliittymään rakennetaan uusi tonttiliittymä. Kaava-alueen liikenteellisiä vaikutuksia on tutkittu laajempaan kokonaisuutena Satamalahden liikenneselvityksen yhteydessä. Savonradan alitus on osoitettu tonttialueiden kautta kulkevana rasitteena.

Maanomistus

Suunnittelualueen maanomistus on jakautunut Mikkelin kaupungille ja Väylävirastolle. Kaavahankkeen aikana maaomaisuuden järjestelyt ratkaistaan erillisin sopimuksin. Veturitallien alueen tontinluovutuksesta on laadittu esisopimus Nordic Icon Consulting Oy:n kanssa.

Pysäköintinormi

Autopaikkoja on rakennettava toteutettavaa kerrosalaa kohti vähintään seuraavasti:

- toimisto-, liike- ja myymälätilat 1 ap / 50 k-m²
- varastotilat 1 ap / 400 k-m²

Pyöräpaikkoja on rakennettava toteutettavaa kerrosalaa kohti vähintään seuraavasti:

- toimisto-, liike- ja myymälätilat 1 pp / 100 k-m²
- tuotanto- ja varastotilat 1 pp /400 k-m

Hankkeen käynnistyminen ja kaavaprosessi

Asemakaavan muutos on tullut vireille 23.3.2022 ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 25.4.2022 asti. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 6 lausuntoa. lausunnot ovat kaavaselostuksen liitteenä 5.

Asemakaavan muutosluonnos oli nähtävillä 29.6.2022 -24.8.2022 ja asemakaavan muutosluonnoksesta saatiin yhteensä 11 lausuntoa ja mielipidettä. Lausunnot vastineineen ovat asemakaavan selostuksen liitteenä 5.

Asemakaavan muutoksen tavoitteet muuttuivat kaavatyön aikana luonnosvaiheen jälkeen. Kaavamuutoksen alkuperäinen tavoite oli mahdollistaa uuden hypermarketin rakentaminen veturitallien ja lokkiluhdan alueelle. Luonnosvaiheessa kaavamuutoksen alkuperäinen hakija vetäytyi hankkeesta ja kaavan laadintaa jatkettiin Mikkelin kaupungin omana hankkeena. Ehdotusvaiheessa kaavan tavoitteeksi asetettiin uuden kauppakeskuskeskittymän rakentamisen mahdollistaminen.

Kaavan tavoitteet eivät siten muuttuneet oleellisesti aloitus- ja luonnosvaiheesta. Muutoksen tavoitteena on kasvattaa alueen rakennusoikeutta ja mahdollistaa toimivat liikenne- ja pysäköintijärjestelyt. Asemakaavan muutoksella kehitetään keskustan alueen kaupallista palvelukokonaisuutta.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy alustavasti Mikkelin kaupungin 1. kaupunginosan (Savilahti) kortteleita 26 ja 18 sekä katu-, yleisen tien-, rautatie ja suojaviheralueita koskevan asemakaavan muutosehdotuksen ja asettaa sen julkisesti nähtäville sekä pyytää niistä viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Etelä-Savon maakuntaliitto, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Väylävirasto, Mikkelin Vesilaitos, Etelä-Savon pelastuslaitos, Etelä-Savon Energia Oy, Suur-Savon Sähkö Oy, teleoperaattorit, ES-yrittäjäjärjestöt, Riihisaari - Savonlinnan museo, Mikkelin kaupungin museot, Mikkeli-Seura ry, Mikkelin seudun ympäristöpalvelut, Infra-aluepalvelut, maaomaisuus-, rakennusvalvonta- ja jätehuoltopalvelut -yksiköiltä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittään, että maankäyttöjohtaja Topiantti Äikäs selosti asiaa kaupunginhallitukselle ja oli läsnä kokouksessa tämän ajan.

Merkittään, että kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Minna Pöntinen ilmoitti olevansa esteellinen (isännöinti kaava-alueen vieressä) ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn ajaksi. Ilmoitus hyväksyttiin.

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Pasonen, ympäristöpäällikkö, Hanna.Pasonen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Ympltk 21.3.2024 Lausunto Veturitallien alueen kaavamuutoksesta

Mikkelin kaupunginhallitus pyytää Mikkelin seudun ympäristöpalveluiden lausuntoa Mikkelin Veturitallien alueen asemakaavan muutosta koskevasta kaavaehdotuksesta. Mikkelin kaupunginhallitus on hyväksynyt asemakaavaehdotuksen alustavasti 12.2.2024. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on uuden kauppakeskuskeskittymän rakentamisen mahdollistaminen alueen rakennusoikeutta kasvattamalla ja toimivilla liikenne- ja pysäköintijärjestelyillä. Samaa aluetta koskeva kaavamuutos oli aiemmin vireillä siten, että kaavamuutoksen tavoitteena oli mahdollistaa uuden Prismän sijoittuminen alueelle. Kaavaehdotuksen ollessa luonnosvaiheessa kaavamuutoksen alkuperäinen hakija vetäytyi hankkeesta, jonka jälkeen kaavan laadintaa jatkettiin kaupungin omana hankkeena. Mikkelin seudun ympäristölautakunta antoi alkuperäisestä Prismän rakentamiseen tähtäävästä kaavaluonnoksesta lausunnon 18.8.2022. Lausunnossa Mikkelin seudun ympäristölautakunta toi esille ristiriitoja asemakaavaehdotuksen ja lainvoimaisen, vuonna 2019 hyväksytyn kantakaupungin osayleiskaavan kanssa. Ristiriidat liittyivät erityisesti naurulokkien pesimäalueen ja hulevesikosteikon säilymisen vaarantumiseen. Lisäksi lausunnossa kiinnitettiin huomiota alueella oleviin pilaantuneisiin maa-aineksiin, pohjavesiolosuhteisiin ja liikennejärjestelyihin, ja lisääntyneen liikenteen aiheuttamaan meluhaittaan kaavamuutosalueen läheisyydessä sijaitseviin asuinkerrostaloihin nähden.

Nyt lausunnolla oleva kaavaehdotus poikkeaa aiemmasta kaavaluonnoksesta erityisesti siltä osin, että rakentamiseen käytettävä alue on aiempaa pienempi, ja alueen itäosassa oleva kosteikkoalue, ns. Veturitallin luhta, jätetään pääosin maankäytön muutosten ulkopuolelle. Samoin nykyisessä kaavamuutosehdotuksessa säilytetään rakennushistoriallista arvoa omaavat veturitallit kokonaisuudessaan.

Lausuntoehdotus on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Mikkelin seudun ympäristölautakunta hyväksyy liitteenä olevan lausunnon Veturitallien alueen kaavamuutosehdotuksesta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 01.06.2026, § 177

Valmistelijat / lisätiedot:

Kalle Räinä, asemakaavapäällikkö, Kalle.Raina@mikkeli.fi
Topiantti Äikäs, maankäyttöjohtaja, topiantti.aikas@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 1.6.2026 Asemakaavan muutos 1. kaupunginosa (Savilahti) / Veturitallit

Maankäyttö- ja kaupunkirakenneyksikkö lähettää otsikossa mainitun 25 päivänä toukokuuta 2026 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Muutos koskee Mikkelin kaupungin 1. kaupunginosan Veturitallien aluetta.

Asemakaavan muutoksella muodostuu 1. kaupunginosan kortteli 26 ja korttelinosa 18 sekä katu-, yleisen tien, rautatie- ja suojaviheraluetta.

Suunnittelualan kuvaus

Kaava-alue sijaitsee Mikkelin keskustan kupeessa Veturitallien alueella noin 400 metrin etäisyydellä torista kaakkoon. Alue on ns. veturitallin alue sekä Porrassalmenkatu 1:n kiinteistö rautatien länsipuolella. Suunnittelualan kokonaispinta-ala on noin 14 ha. Alueella sijaitsee mm. Postin terminaali, maakunnallisesti arvokas ja suojeltu veturitallien rakennus sekä lokkilutakko.

Kaavalle asetetut tavoitteet

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden erikoiskaupan alueen rakentaminen veturitallien ja lokkiluhdan länsipuolelle. Muutoksella pyritään kasvattamaan alueen rakennusoikeutta ja mahdollistamaan toimivat liikenne- ja pysäköintijärjestely. Asemakaavan muutoksella kehitetään Mikkelin kaupunkikeskustan alueen kaupallista palvelukokonaisuutta. Hankkeen aikana on ratkaistu rakennussuojelulliset asiat ja hulevesiin, pohjavesiin sekä pilaantuneisiin maihin liittyvät kysymykset.

Muutos kaupunkikuvaan on merkittävä. Kaava-alue sijaitsee keskeisellä paikalla Mikkelin yhdyskuntarakenteessa sekä liikenteellisessä solmukohdassa. Asemakaavamuutoksen myötä alue muuttuu lähes kokonaisuudessaan rakennetuksi ja kytkee alueen toiminnallisesti kiinteäksi osaksi nykyistä kaupunkirakennetta. Uuden rakentamisen myötä kaupunkikeskustan raja siirtyy tällä kohdalla rautatiestä valtatie reunaan. Veturitallit ovat olleet tähän asti alueen kiintopiste alueen vähäisen rakentamisen takia.

Kaavaratkaisujen sisältö

Asemakaavan muutoksella muodostetaan liikerakennusten (KL-1) ja autopaikkojen (LPA-2 ja LPA) korttelialueet sekä suojaviheralue EV-1/s, katualueita, yleisen tien alueita ja rautatiealuetta (LR/e). Korttelialueen läpi kulkee yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa (pp), joka jatkuu suojaviheralueelle. Asemakaavan muutoksella suojellaan veturitallirakennus merkinnällä sr-1.

Asemakaavan muutos on kantakaupungin osayleiskaavan 2040 mukainen.

Mitoitus

Liikerakennusten korttelialueelle (KL-1) osoitetaan kerrosalaa 22 822 kem² aluetehokkuudella e=0,72. Lisäksi korttelialueelle mahdollistetaan 5 000 k-m² päivittäistavarakaupalle rakennusoikeutta. Ilmoitetun kerrosalaan ei lasketa rakennuksen teknisiä rakennelmia. Ilmoitetun kerrosalan lisäksi alueelle on mahdollista mainostorni.

Veturitallien rakennussuojelu

Kaavaehdotuksessa veturitallit on suojeltu kokonaisuudessaan sr-suojelumerkinnällä. Kääntöpöydälle osoitetaan suojelullinen aluevarausmerkintä sr/r, joka tarkoittaa

historiallisesti ja kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeää rakennetta jota ei saa purkaa.

Hulevesikosteikko ja lokkilutakko

Asemakaavamuutoksen myötä valtatie 5 varrella säilytetään nykyinen hulevesikosteikko, jolle on osoitettu riittävä aluevaraus lokkiyhdyksunnan turvaamiseksi. Hulevesikosteikon länsirannalle osoitetaan suojapuustoa. Naurulokkien pesinnästä tehtiin kartoitus ja selvitys kesäkuussa 2022. Alueelle osoitetaan merkintä s/ – alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain mukainen luonnonsuojelualue tai -kohde. Alueen muutostöissä ja käytössä tulee huomioida naurulokkien elinympäristövaatimukset.

Liikenneolosuhteet

Veturitallien tontille muodostetaan uusi kulkuyhteys radan ali Mannerheimintieltä, ja lisäksi Vilhonkadun kiertoliittymään rakennetaan uusi tonttiliittymä. Kaava-alueen liikenteellisiä vaikutuksia on tutkittu laajempaan kokonaisuutena Satamalahden liikenneselvityksen yhteydessä. Savonradan alitus on osoitettu tonttialueiden kautta kulkevana rasitteena. Liikenteen toimivuudesta on laadittu päivitetty toimivuuskartta vuodelle 2026 ja päivitetty meluselvitys vuonna 2024. Pursialan-, Laituri- ja Vilhonkadun kiertoliittymä toimii sekä nykyisenä 4-haaraena että suurempaan 5-haaraena.

Vaikutukset pohjaveteen

Pohjaveteen kohdistuvien vaikutusten arvioinnin tueksi on laadittu Mikkelin veturitallin alueen pohjavesiriskin ja puhdistustarpeen arviointi, joka on laadittu 2025. GTK:n 3D-rakennemallin pohjalta laadittiin pohjaveden virtausmalli ja haitta-aineiden kulkeutumismallit sekä laadittiin niiden pohjalta riskinarviointi pohjavesiriskin arvioimiseksi. Mallinnuksen mukaan rakentamisen vaikutukset pohjaveden virtaukseen ja haitta-aineiden kulkeutumiseen jäävät hyvin vähäisiksi.

Maanomistus

Suunnittelualueen maanomistus on jakautunut Mikkelin kaupungille ja Väylävirastolle. Kaavahankkeen aikana maaomaisuuden järjestelyt ratkaistaan erillisin sopimuksin. Veturitallien alueen tontinluovutuksesta on laadittu esisopimus Nordic Icon Consulting Oy:n kanssa.

Pysäköintinormi

Autopaikkoja on rakennettava toteutettavaa kerrosalaa kohti vähintään seuraavasti:

- toimisto-, liike- ja myymälätilat 1 ap / 50 k-m²
- varastotilat 1 ap / 400 k-m²

Pyöräpaikkoja on rakennettava toteutettavaa kerrosalaa kohti vähintään seuraavasti:

- toimisto-, liike- ja myymälätilat 1 pp / 100 k-m²
- tuotanto- ja varastotilat 1 pp / 400 k-m

Hankkeen käynnistyminen ja kaavaprosessi

Asemakaavan muutos on tullut vireille 23.3.2022 ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 25.4.2022 asti. Osallistumis- ja

arviointisuunnitelmasta saatiin 6 lausuntoa. lausunnot ovat kaavaselostuksen liitteenä 5.

Asemakaavan muutosluonnos oli nähtävillä 29.6.2022 -24.8.2022 ja asemakaavan muutosluonnoksesta saatiin yhteensä 11 lausuntoa ja mielipidettä. Lausunnot vastineineen ovat asemakaavan selostuksen liitteenä 5.

Asemakaavan muutoksen tavoitteet muuttuivat kaavatyön aikana luonnosvaiheen jälkeen. Kaavamuutoksen alkuperäinen tavoite oli mahdollistaa uuden hypermarketin rakentaminen veturitallien ja lokkiluhdan alueelle. Luonnosvaiheessa kaavamuutoksen alkuperäinen hakija vetäytyi hankkeesta ja kaavan laadintaa jatkettiin Mikkelin kaupungin omana hankkeena. Ehdotusvaiheessa kaavan tavoitteeksi asetettiin uuden kauppakeskuskeskittymän rakentamisen mahdollistaminen.

Kaavan tavoitteet eivät siten muuttuneet oleellisesti aloitus- ja luonnosvaiheesta. Muutoksen tavoitteena on kasvattaa alueen rakennusoikeutta ja mahdollistaa toimivat liikenne- ja pysäköintijärjestelyt. Asemakaavan muutoksella kehitetään keskustan alueen kaupallista palvelukokonaisuutta.

Asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä 21.2.2024 – 25.3.2024 ja lausuntoja asemakaavan muutosehtosuksesta jätettiin 7 kappaletta. Lausunnot vastineineen ovat selostuksen liitteenä 17.

Kaavaehdotukseen on tehty merkittäviä muutoksia nähtävilläoloajan jälkeen ja kaavaehdotus asetetaan uudelleen nähtäville. Muutokset on kuvattu kaavaselostuksen sivuilla 42-44.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy alustavasti Mikkelin kaupungin 1. kaupunginosan (Savilahti) kortteleita 26 ja 18 sekä katu-, yleisen tien-, rautatie ja suojaviheralueita koskevan asemakaavan muutosehdotuksen sekä asettaa sen julkisesti nähtäville, sekä pyytää niistä viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Etelä-Savon maakuntaliitto, Lupa- ja valvontavirasto, Itä-Suomen Elinvoimakeskus, Väylävirasto, Mikkelin Vesilaitos, Etelä-Savon pelastuslaitos, Etelä-Savon Energia Oy, teleoperaattorit, ES-yrittäjäjärjestöt, Riihisaari - Savonlinnan museo, Mikkeli-Seura ry, Mikkelin seudun ympäristöpalvelut, Puolustusvoimat, Infra-aluepalvelut, maaomaisuus-, rakennusvalvonta- ja jätehuoltopalvelut -yksiköiltä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että asemakaavapäällikkö Kalle Räinä ja maankäyttöjohtaja Topiantti Äikäs selostivat asiaa kaupunginhallitukselle ja poistuivat kokouksesta tämän jälkeen.

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, 11.06.2026, § 64

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Pasonen, ympäristöpäällikkö, Hanna.Pasonen@mikkeli.fi

Lasse Lähde, terveystarkastaja, lasse.lahde@mikkeli.fi
Heikki Tanskanen, ympäristösuunnittelija, heikki.tanskanen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Ympltk 11.6.2026 Lausunto Mikkelin Veturitallien alueen kaavamuutoksesta 2026

Mikkelin kaupunginhallitus on käsitellyt kokouksessaan 1.6.2026 (§ 177) Mikkelin 1. kaupunginosan (Savilahti), ns. Veturitallien alueen, asemakaavan muutosta. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on mahdollistaa uuden erikoiskaupan alueen rakentaminen Veturitallien alueelle ns. lokkiluhdan alueen länsipuolelle. Alueelle oli aiemmin tarkoitus rakentaa uusi Prisma mutta Osuuskauppa Suur-Savo vetäytyi lopulta hankkeesta. Sen jälkeen kaavaehdotusta muutettiin mm. siten, että suojaviheralueen aluetta (ns. lokkiluhdan alue) laajennettiin ja vanhat suojellut veturitallien rakennukset jätettiin kokonaisuudessaan kaavaan. Päivitetty kaavaehdotus oli nähtävillä 21.2.-25.3.2024.

Mikkelin seudun ympäristölautakunta antoi 21.3.2024 päivitetystä kaavaehdotuksesta lausunnon, jossa kiinnitettiin huomiota mm. EV-1 -alueen riittävyteen suhteessa kantakaupungin osayleiskaavan aluerajauksiin, riittäviin tulvareitteihin ja rakennuskorkeuksiin vaihtelevissa ilmasto-olosuhteissa, ja pohjavesien suojeluun ja pohjavesivaikutusten arviointiin. Lausunnossa todettiin, että erityisesti paalutus ja pohjaveden pinnan alapuolelle ulottuva maankaivu ja massanvaihdot saattavat vaikuttaa pohjaveden virtausolosuhteisiin, ja aiheuttaa haitta-aineiden liikkumista maaperässä ja pohjavedessä. Lisäksi todettiin, että mikäli suunniteltujen toimenpiteiden arvioidaan voivan aiheuttaa pohjaveden laadun tai määrän muutosta, jolla on vesilain 3 L 2 § mukaista vaikutusta vedenottoon, tulee arvioitavaksi vesilain mukaisen luvan hakemisen tarve ja siihen liittyen tarpeelliset toimet vaikutusten rajoittamiseksi.

Nyt nähtävillä olevaan kaavaehdotukseen on tehty mm. seuraavia muutoksia:

- kaavarajaa muutettu tehtyjen maakauppojen mukaiseksi,
- kaavassa osoitettua rautatiealuetta on laajennettu pohjoisen suuntaan ja tarkastettu rautatien ja liikerakennusten korttelialueen välistä rajaa Väyläviraston kanssa käytyjen neuvottelujen mukaan,
- veturitallien kääntöpöytä otettu mukaan kaava-alueeseen ja sille on osoitettu suojelumerkintä,
- EV-1 alueen istutettavaa alueen osaa on kavennettu ja EV-1 -alueelle on lisätty sl-alueen osa (Alueen osa, jolla sijaitsee luonnonsuojelulain mukainen luonnonsuojelualue tai -kohde. Alueen muutostöissä ja käytössä tulee huomioida naurulokkien elinympäristövaatimukset),
- yleismääräyksiä on täsmennetty mm. hulevesien hallintaan ja käsittelyyn, naurulokkien pesimäympäristön ja pesimärauhan huomioimiseen, ja pilaantuneen maaperän selvittämiseen ja kunnostamiseen liittyvillä määräyksillä ja
- lisätty määräys, jolla kielletään polttoaineen jakeluaseman sijoittaminen kaava-alueelle.

Veturitallien tontille muodostetaan uusi kulkuyhteys radan ali Mannerheimintieltä, ja lisäksi Vilhonkadun kiertoliittymään rakennetaan uusi tonttiliittymä. Kaava-alueen liikenteellisiä vaikutuksia on tutkittu laajempaan kokonaisuutena Satamalahden liikenneselvityksen yhteydessä. Savonradan alitus on osoitettu tonttialueiden kautta kulkevana rasitteena. Liikenteen toimivuudesta on laadittu päivitetty toimivuuskartta vuodelle 2026 ja päivitetty meluselvitys vuonna 2024. Pursialan-, Laituri- ja Vilhonkadun kiertoliittymä toimii sekä nykyisenä 4-haarisena että suurempana 5-haarisena. Muita uusia selvityksiä ovat mm. pilaantuneen maaperän riskinarvio (Ramboll 2025) ja pohjavesiriskin ja puhdistustarpeen arviointi (Ramboll 2025).

Kaavamuutoksen aiempia käsittelyvaiheita varten on laadittu lukuisia selvityksiä, mm. geotekninen rakennettavuusselvitys (Ramboll 2021), selvitys maaperän pilaantuneisuudesta (Ramboll 2022), rakennushistoriallinen selvitys (Ramboll 2022), liikenneselvitys (Sitowise 2022), naurulokki- ja viitasammakkoselvitys (FCG 2022), lepakkoselvitys (Faunatica 2022), hulevesien käsittelyn ja johtamisen yleissuunnitelma (Ramboll 2022) ja kaupallinen selvitys (FCG 2024).

Mikkelin seudun ympäristölautakunnan lausunto Veturitallien alueen kaavamuutosehdotuksesta on liitteenä. Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet ympäristönsuojelun ja terveystalvonnän viranhaltijat.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveystalvonnän johtaja

Mikkelin seudun ympäristölautakunta hyväksyy liitteenä olevan lausunnon Mikkelin Veturitallien alueen asemakaavan muutosehdotuksesta.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 21.09.2026, § 244

Valmistelijat / lisätiedot:

Kalle Räinä, asemakaavapäällikkö, Kalle.Raina@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 21.9.2026 Veturitallit Asemakaavan muutos

Maankäyttö ja kaupunkirakenne -yksikkö lähettää otsikossa mainitun 7. päivänä syyskuuta 2026 päivätyn asemakaavanmuutoksen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi

Asemakaavan muutosehdotusaineisto oli nähtävillä ajalla 10.6.-7.8.2026. Asemakaavaehdotuksesta saatiin yhteensä 7 lausuntoa.

Etelä-Savon pelastuslaitos, Ese-Verkko Oy, ja Itä-Suomen elinvoimakeskus, antoivat lausunnot, jotka merkittiin tiedoksi.

Riihisaari - Savonlinnan museo kiinnitti huomiota merkintä muotoon ja toivon merkinnän sr-1 merkinnän noudattavan Katja-asetuksen merkintätapaa.

Lupa- ja valvontaviraston lausunnossa esitettiin kaava-aineistoon vähäisiä muutoksia ja täydennyksiä kaavamääräyksiin ja selostukseen ja toivoi niiden huomioimista. Nähtävillä ollutta kaavaa ei kuitenkaan pidetty lainvastaisena.

Väylävirasto esitti lausunnossaan huomioitavaksi asema-alueen turvallisuuskäytökulmat jalankulun ja pyöräilylle tarkoitetun reitin osalta. Vastineessa todetaan, että suunnittelun toteuttamistavan ratkaisut selvitetään tarkemmin rakennussuunnittelun yhteydessä.

Mikkelin seudun ympäristölautakunta lausui, että asemakaavan pohjavesi- ja maaperävaikutukset on selvitetty kattavasti ja käytettävissä olevan tiedon perusteella rakentamisen riskit pohjavedelle ovat vähäisiä. Riskinarviointia tulee päivittää, mikäli kunnostustoimet poikkeavat mallinnuksen lähtöoletuksista, ja alueelle tulee laatia tarkkailu- ja varautumissuunnitelma. Lisäksi lautakunta pitää sisäilmariskien arviointia riittävänä, korostaa veturitallin haitta-aineisiin liittyvien riskienhallintatoimien tarvetta sekä pitää tärkeänä kosteikko- ja naurulokkialueen luontoarvojen huomioimista ja kevyen liikenteen yhteyksien toteuttamista.

Asemakaavasta on laadittu vastineet muistutuksiin ja lausuntoihin, ja ne ovat luettavissa kaavaselostuksen liitteestä 18.

Selostusta on täydennetty ja siihen on lisätty uusia tarkennuksia. Muutokset ovat kuitenkin sellaisia, että asemakaavan muutosta ei tarvitse asettaa uudelleen nähtäville (MRA 32 §).

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Mikkelin kaupungin 1.kaupunginosan (Savilahti) Veturitallit asemakaavan muutoksen.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittään, että asemakaavapäällikkö Kalle Räinen selosti asiaa kaupunginhallitukselle ja poistui kokouksesta tämän jälkeen.

Merkittään, että strategia- ja kehityspäällikkö Aki Kauranen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026, § 64

Liitteet

1 Liite Kv 5.10.2026 Veturitallit asemakaavan muutos

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Mikkelin kaupungin 1. kaupunginosan (Savilahti) Veturitallit asemakaavan muutoksen.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto, Väylävirasto, Mikkeli-Seura ry, Itä-Suomen
Elinvoimakeskus, Savonlinnan kaupunki / Riihisaari Savonlinnan museo, Mikkelin
seudun ympäristölautakunta

Kaupunginhallitus, § 234, 14.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 65, 05.10.2026

§ 65

Tilinpäätöksestä 2025 laaditun arviointikertomuksen vastine

MliDno-2026-614

Kaupunginhallitus, 14.09.2026, § 234

Valmistelijat / lisätiedot:

Janne Skott, taloussuunnittelupäällikkö, janne.skott@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 14.9.2026 Arviointikertomuksen lausunto TP2025

Kuntalain 121 § mukaisesti tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Kaupunginhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aiheutta.

Arviointikertomus vuoden 2025 tilinpäätöksestä esiteltiin kaupunginvaltuustolle 8.6.2026 § 51. Liitteenä esitetään kaupunginhallituksen lausunto.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi liitteenä olevan lausunnon vuoden 2025 arviointikertomuksesta sekä siinä esitetyistä havainnoista.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026, § 65

Liitteet

1 Liite Kv 5.10.2026 Arviointikertomuksen lausunto TP2025

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi liitteenä olevan lausunnon vuoden 2025 arviointikertomuksesta sekä siinä esitetyistä havainnoista.

Tiedoksi

Tarkastuslautakunta, tilintarkastaja, talouspalvelut

Kaupunginhallitus, § 233, 14.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 66, 05.10.2026

§ 66

Talouden seuranta 1-6/2026

MliDno-2026-421

Kaupunginhallitus, 14.09.2026, § 233

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiia Tamlander, talousjohtaja, tiia.tamlander@mikkeli.fi
Janne Skott, taloussuunnittelupäällikkö, janne.skott@mikkeli.fi

Liitteet

- 1 Liite Kh 14.9.2026 Koko kaupungin seurantaraportti 6/2026 Mikkeli
- 2 Liite Kh 14.9.2026 Talouden seuranta 6/2026, hallinto ja elinvoimapalvelut

Mikkelin kaupunki raportoi kaupunginvaltuustolle kuluvan vuoden taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kolme kertaa vuodessa. Kaupunginhallitukselle taloudesta raportoidaan tarvittaessa useammin. Kesäkuun lopun toteumatilanteeseen perustuva seurantaraportti toimii tukena seuraavan vuoden talousarvion valmistelussa. Raportti sisältää talouden ja henkilöstömäärän kehityksen lisäksi strategisissa ohjelmakorteissa määriteltujen tavoitteiden toteutumisen ja tunnusluvut sekä tytäryhtiöille talousarviossa asetettujen tavoitteiden seurannan.

Talousarvio vuodelle 2026 laadittiin alun perin 22 500 euroa ylijäämäiseksi.

Tilinpäätöksen 2025 valmistuttua havaittiin tilikauden toteuman olleen huomattavasti ennakoitua parempi, ja sen perusteella vuoden 2026 talousarvioon varatut menomäärärahat todettiin tietyiltä osin ylimitoitetuksi. Alkuvuoden aikana havaittiin myös, että verotuloennuste on heikentynyt vuoden 2026 talousarviota laadintahetken näkymästä. Muutosten johdosta ensimmäisen kvartaalin seurantaraportoinnin yhteydessä päätettiin talousarvion muuttamisesta. Muutettu talousarvio osoittaa 34 566 euron ylijäämää, eli myös muutettu talousarvio osoittaa pyöristettynä nollatulosta.

Kesäkuun lopun kirjanpitoon sekä loppukesästä tarkentuneisiin ennusteisiin perustuen vuoden 2026 tilinpäätöksen ennustetaan seurantaraportin mukaan muodostuvan noin 30 500 euroa ylijäämäiseksi. Ennuste vastaa lopputulemaltaan muutettua talousarviota, vaikka sekä menoissa että tuloissa ennustetaan tapahtuvan poikkeamia suhteessa budjettiin.

Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan noin 3,5 miljoonaa euroa talousarviota parempina. Suurimmat toimintatuottojen ennustetta kohentavat tekijät ovat vuokratuotot, liikelaitos Otavian tulot sekä valtiolta kotoutumiseen saatavat korvaukset.

Toimintakulujen arvioidaan ylittävän muutetun talousarvion noin 4,25 miljoonalla eurolla. Tästä 1,27 miljoonaa euroa on Liikelaitos Otavialle sisäisenä eränä maksettavaa valtionosuustulojen kohdennusta. Sisäisten erien lopputulema on + / - 0, ja varsinainen ulkoinen tulo Otavian valtionosuusrahoitteisesta toiminnasta sisältyy kaupungille maksettaviin valtionosuuksiin. Ilman tätä merkittävää sisäistä erää

toimintakulujen ylitys on hieman alle 3 miljoonaa euroa. Olennaisin ylitys syntyy työmarkkinatuen kuntaosuudesta, jonka arvioidaan ylittävän talousarvion 2,4 miljoonalla eurolla. Toimintatuottojen ja -kulujen erotusta kuvaava toimintakate on jäämässä noin 740 000 euroa muutettua talousarviota heikommaksi.

Verotulojen arvioidaan kertyvän puoli miljoonaa euroa muutettua talousarviota parempana. Ennusteen koheneminen perustuu elokuuhun mennessä kertyneisiin verotilityksiin. Kaupungin oma ennuste on noin puoli miljoonaa euroa Kuntaliiton esittämää ennustetta maltillisempi. Valtionosuudet ovat viimeisimpien ministeriöiden antamien valtionosuuspäätösten mukaisesti toteutumassa noin 0,2 miljoonaa muutettua talousarviota parempana. Rahoitustuottojen ja -kulujen nettosumman sekä poistojen arvioidaan toteutuvan hyvin lähelle talousarvion mukaisina.

Vuoden 2027 talousarvion valmistelussa tähdätään kaupunginhallituksen kesäkuussa hyväksymän talousarvioraamin mukaisesti nollatason tuntumassa olevaan tulokseen, joka on asetettu tavoitteeksi myös talouden kokonaisvakauttamisohjelmassa ja vuosien 2025–2028 taloussuunnitelmassa. Valmistelutilannetta voi syksyn edetessä haastaa mahdolliset verotuloennusteiden sekä valtionosuuksien aikaisempaa heikommaksi tarkentuvat arviot. Kaupunginvaltuusto saa talousarvioesityksen käsiteltäväkseen marraskuussa.

Määrärahamuutosesitykset

Investoinnit

Investointien määrärahojen muutostarpeet ovat alla olevan mukaiset, ja kaikki muutokset toteutetaan investointien välisinä määrärahasiirtoina:

Menomäärärahamuutokset

- Viestikeskus Lokki, luolan kunnostaminen, MENOT, projekti 12015 (TA 500.000 euroa), menoylitys +50.000 euroa. Siirretään projektilta 14102 Kaupungin virastotalo, LVIS-peruskorjaus (TA 2.000.000 euroa) 50 000 euroa.
- Hänninkentän huoltorakennus, MENOT, projekti 13000 (TA 1.500.000 euroa), menoylitys +800.000 euroa. Siirretään projektilta 14102 Kaupungin virastotalo, LVIS-peruskorjaus (TA 2.000.000 euroa) 299.000 euroa, siirretään projektilta 14117 Isopadan lattioiden ja kylmiöiden korjaus (TA 1.500.000 euroa) 200.000 euroa, ja siirretään projektilta 20031 Kiertoliittymä, Savilahti (viides haara) (TA 500.000 euroa) 301.000 euroa
- Sotakoulu, Ristiina (sis. hankkeen kaupungin osuus), projekti 14103 (TA 50.000 euroa), menoylitys +25.000 euroa. Siirretään projektilta 20027 Matkailu (TA 300.000 euroa) 25.000 euroa
- Mikkelin lukio kattoremontin lopetus, projekti 10659 (TA 250.000 euroa), menoylitys +51.000 euroa. Siirretään projektilta 14102 Kaupungin virastotalo, LVIS-peruskorjaus (TA 2.000.000 euroa) 51.000 euroa.
- Hulevesiohjelma, projekti 20016 (TA 400.000 euroa), menoylitys +200.000 euroa. Siirretään projektilta 20039 Katu- ja liikennevalokeskusten sijoittelu (TA 600.000 euroa) 200.000 euroa
- Keskusta-alueen tulvariski, projekti 20037 (TA 350.000 euroa), menoylitys +120.000 euroa. Siirretään projektilta 20028 Veturitallinlahti hulevesi (TA 100.000 euroa) 100.000 euroa, ja siirretään projektilta 20039 Katu- ja liikennevalokeskusten sijoittelu (TA 600.000 euroa) 20.000 euroa

- E-S Pääomarahasto, projekti 35012 (TA 0 euroa), menoylitys +132.000 euroa. Siirretään projektilta 35499 Muiden osakkeiden hankinta (TA 300 000 euroa)

Talouden ja toiminnan seurantaraportti sekä erillinen hallinto- ja elinvoimapalveluiden seurantaraportti esitetään liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi talouden ja toiminnan seurantaraportin 30.6.2026 tilanteesta sekä hyväksyy seuraavat investointien määrärahamuutokset:

- Viestikeskus Lokki, luolan kunnostaminen, MENOT, projekti 12015 (TA 500.000 euroa), menoylitys +50.000 euroa. Siirretään projektilta 14102 Kaupungin virastotalo, LVIS-peruskorjaus (TA 2.000.000 euroa) 50 000 euroa.
- Hänninkentän huoltorakennus, MENOT, projekti 13000 (TA 1.500.000 euroa), menoylitys +800.000 euroa. Siirretään projektilta 14102 Kaupungin virastotalo, LVIS-peruskorjaus (TA 2.000.000 euroa) 299.000 euroa, siirretään projektilta 14117 Isopadan lattioiden ja kylmiöiden korjaus (TA 1.500.000 euroa) 200.000 euroa, ja siirretään projektilta 20031 Kiertoliittymä, Savilahti (viides haara) (TA 500.000 euroa) 301.000 euroa
- Sotakoulu, Ristiina (sis. hankkeen kaupungin osuus), projekti 14103 (TA 50.000 euroa), menoylitys +25.000 euroa. Siirretään projektilta 20027 Matkailu (TA 300.000 euroa) 25.000 euroa
- Mikkelin lukio katto remontin lopetus, projekti 10659 (TA 250.000 euroa), menoylitys +51.000 euroa. Siirretään projektilta 14102 Kaupungin virastotalo, LVIS-peruskorjaus (TA 2.000.000 euroa) 51.000 euroa.
- Hulevesiohjelma, projekti 20016 (TA 400.000 euroa), menoylitys +200.000 euroa. Siirretään projektilta 20039 Katu- ja liikennevalokeskusten sijoittelu (TA 600.000 euroa) 200.000 euroa
- Keskusta-alueen tulvariski, projekti 20037 (TA 350.000 euroa), menoylitys +120.000 euroa. Siirretään projektilta 20028 Veturitallinlahti hulevesi (TA 100.000 euroa) 100.000 euroa, ja siirretään projektilta 20039 Katu- ja liikennevalokeskusten sijoittelu (TA 600.000 euroa) 20.000 euroa
- E-S Pääomarahasto, projekti 35012 (TA 0 euroa), menoylitys +132.000 euroa. Siirretään projektilta 35499 Muiden osakkeiden hankinta (TA 300 000 euroa)

Lisäksi kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi hallinto- ja elinvoimapalveluiden talouden seurantaraportin.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että taloussuunnittelupäällikkö Janne Skott selosti asiaa kaupunginhallitukselle.

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi talouden ja toiminnan seurantaraportin 30.6.2026 tilanteesta sekä hyväksyy seuraavat investointien määrärahamuutokset:

- Viestikeskus Lokki, luolan kunnostaminen, MENOT, projekti 12015 (TA 500.000 euroa), menoylitys +50.000 euroa. Siirretään projektilta 14102 Kaupungin virastotalo, LVIS-peruskorjaus (TA 2.000.000 euroa) 50 000 euroa.
- Hänninkentän huoltorakennus, MENOT, projekti 13000 (TA 1.500.000 euroa), menoylitys +800.000 euroa. Siirretään projektilta 14102 Kaupungin virastotalo, LVIS-peruskorjaus (TA 2.000.000 euroa) 299.000 euroa, siirretään projektilta 14117 Isopadan lattioiden ja kylmiöiden korjaus (TA 1.500.000 euroa) 200.000 euroa, ja siirretään projektilta 20031 Kiertoliittymä, Savilahti (viides haara) (TA 500.000 euroa) 301.000 euroa
- Sotakoulu, Ristiina (sis. hankkeen kaupungin osuus), projekti 14103 (TA 50.000 euroa), menoylitys +25.000 euroa. Siirretään projektilta 20027 Matkailu (TA 300.000 euroa) 25.000 euroa
- Mikkelin lukio kattooremontin lopetus, projekti 10659 (TA 250.000 euroa), menoylitys +51.000 euroa. Siirretään projektilta 14102 Kaupungin virastotalo, LVIS-peruskorjaus (TA 2.000.000 euroa) 51.000 euroa.
- Hulevesiohjelma, projekti 20016 (TA 400.000 euroa), menoylitys +200.000 euroa. Siirretään projektilta 20039 Katu- ja liikennevalokeskusten sijoittelu (TA 600.000 euroa) 200.000 euroa
- Keskusta-alueen tulvariski, projekti 20037 (TA 350.000 euroa), menoylitys +120.000 euroa. Siirretään projektilta 20028 Veturitallinlahti hulevesi (TA 100.000 euroa) 100.000 euroa, ja siirretään projektilta 20039 Katu- ja liikennevalokeskusten sijoittelu (TA 600.000 euroa) 20.000 euroa
- E-S Pääomarahasto, projekti 35012 (TA 0 euroa), menoylitys +132.000 euroa. Siirretään projektilta 35499 Muiden osakkeiden hankinta (TA 300 000 euroa)

Tiedoksi

Talouspalvelut, Meidän IT ja talous Oy/kirjanpito

Kaupunginvaltuusto, § 27, 13.04.2026
Kaupunginhallitus, § 130, 28.04.2026
Lupa- ja valvontajaosto, § 36, 27.08.2026
Kaupunkikehityslautakunta, § 93, 15.09.2026
Kaupunginhallitus, § 263, 28.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 67, 05.10.2026

§ 67

Valtuustoaloite: Mikkelin kaupungin rakennusvalvonnan julkisuuskuva ei ole erityisen hyvä

MliDno-2026-1654

Kaupunginvaltuusto, 13.04.2026, § 27

Valtuutettu Tapani Liukkonen ym. esittivät 13.4.2026 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Käsittelyajat ovat ainakin yksittäisten rakentajien kohdalla venyneet heistä riippumattomista syistä. Pienrakentajilta on vaadittu arkkitehdin laatimia piirustuksia, vaikka yleisesti pientalojen piirustuksia laativat myös esim. rakennusinsinöörit. Erilaisia lisäselvityksiä pyydetään hankkeen ollessa jo pitkälle sen sijaan, että näitä selvityksiä ohjeistettaisiin tekemään hankkeen alkuvaiheessa. Lämpökaivoihin liittyvistä rajoituksista kerrotaan rakentajille vasta siinä vaiheessa, kun suunnitelmat ja siihen liittyvät rakennesuunnitelmat esim. vesikiertoisesta lämmityksestä on jo laadittu. Omakotitasoisten vapaa-ajan asuntojen saamista vakituiseen asumiseen käyttöön on vaikeutettu systemaattisesti varsin mielivaltaisin kaavarajoituksin. Jopa yksinkertaisiin kiinteistön omistajan rakentamista koskeviin kysymyksiin rakennusvalvonta ei pysty vastaamaan ilman viiveitä.

Mikkelin rakennusvalvonnan toiminta on saanut kritiikkiä myös paikallisessa lehdessä toistuvasti.

Lopputuloksena tästä kaikesta on tullut se, että Mikkeli on menettänyt asukkaita ja potentiaalisia veronmaksajia.

Mikkelin kaupungilla ei muuttotappioalueena ole varaa sellaiseen rakentamisen suunnitteluun ja valvontaan, mikä vaikeuttaa alueelle rakentamista ja tänne muuttamista. Tämä pitää huomioida sekä rakennusvalvonnan toiminnassa että myös alueiden asemakaavassa. Purkukuntoon päässeitä rintamamiestaloja tai niiden arkkitehtuuria ei tarvitse suojella rakennushistorian takia. Mikkeli ei ole mikään Puu-Rauma eikä sellaiseksi tule.

Rakennusvalvonnan toimintaan on saatava parannus.

Esitän, että kaupunginhallitus velvoittaa rakennusvalvonnan ottamaan sähköisen julkisen asiakastytyväisyyssuurannan käyttöönsä. Samalla tavoitteeksi pitäisi asettaa se, että rakennuslupien käsittelyn nopeudessa Mikkeli sijoittuisi parhaan neljänneksen joukkoon Suomessa.

Mikkelissä 13.4.2026

Tapani Liukkonen
Kaupunginvaltuutettu

Jaana Strandman, Raimo Heinänen, Jaakko Väänänen,
Marita Hokkanen, Vesa Kallio, Petri Pekonen,
Kirsi Olkkonen, Teuvo V. Riikonen, Riina Jakobsson,
Pirjo Syväoja"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.
Merkitään, että valtuutettu Nina Rasola poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus, 28.04.2026, § 130

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään syyskuussa 2026.

Päätös

Hyväksyttiin.

Lupa- ja valvontajaosto, 27.08.2026, § 36

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Valjakka, johtava rakennustarkastaja, Sari.Valjakka@mikkeli.fi
Mika Näykki, hallintojuristi, mika.naykki@mikkeli.fi

Kaupunginvaltuutettu Tapani Liukkonen yhdessä muiden valtuutettujen kanssa on tehnyt valtuustoaloitteen liittyen Mikkelin kaupungin rakennusvalvonnan julkisuuskuvaan.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että rakennusvalvonnan julkisuuskuva ei ole erityisen hyvä. Aloitteessa todetaan muun ohessa, että käsittelyajat ainakin yksittäisten rakentajien kohdalla ovat venyneet ja että pienrakentajilta on vaadittu arkkitehdin laatimia piirustuksia, vaikka yleisesti pientalojen piirustuksia laativat esimerkiksi rakennusinsinöörit. Erilaisia lisäselvityksiä on pyydetty hankkeen ollessa jo pitkällä sen sijaan, että niitä olisi ohjeistettu tekemään hankkeen alkuvaiheessa. Lämpökaivoihin liittyvistä rajoituksista on kerrottu rakentajille vasta siinä vaiheessa, kun suunnitelmat ja siihen liittyvät rakennesuunnitelmat esimerkiksi vesikiertoisesta lämmityksestä on jo laadittu.

Lisäksi valtuustoaloitteessa todetaan, että omakotitasoisten vapaa-ajan asuntojen saamista vakituiseen asumiseen käyttöön on vaikeutettu varsin mielivaltaisin kaavarajoituksin. Rakennusvalvonnan toiminta on saanut kritiikkiä toistuvasti myös paikallisessa lehdessä. Lopputuloksena tästä kaikesta on se, että Mikkeli on menettänyt asukkaita ja potentiaalisia veronmaksajia. Aloitteiden tekijöiden mukaan

Mikkelin kaupungilla ei ole muuttotappioalueena varaa sellaiseen rakentamisen suunnitteluun ja valvontaan, mikä vaikeuttaa alueelle rakentamista ja Mikkeliin muuttamista. Purkukuntoon päässeitä rintamiestaloja tai niiden arkkitehtuuria ei tarvitse suojella rakennushistorian takia.

Valtuustoaloitteen tekijöiden mukaan rakennusvalvonnan toimintaan on saatava parannus. Aloitteessa esitetään, että kaupunginhallitus velvoittaa rakennusvalvonnan ottamaan käyttöön sähköisen asiakastytyväisyyskyselyn. Samalla tavoitteeksi pitäisi asettaa se, että rakennuslupien käsittelyn nopeudessa Mikkeli sijoittuisi parhaan neljänneksen joukkoon Suomessa.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Rakentamislain mukaan rakennusvalvontaviranomaisen on ratkaistava rakentamislupahakemus kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun rakentamislupahakemus liitteineen on vireille pantu rakennusvalvonnassa ja liitteet mahdollistavat hakemuksen käsittelyn. Vaativuudeltaan poikkeuksellisen ja erityisen vaativan rakentamishankkeen rakentamislupahakemus on ratkaistava kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun lupaa koskeva hakemus liitteineen on vireille pantu rakennusvalvonnassa ja liitteet mahdollistavat hakemuksen käsittelyn.

Mikkelin kaupungin rakennusvalvonnassa noudatetaan edellä mainittuja, lain määrittämiä määräaikoja eli noudatetaan lain määräämää, niin sanottua käsittelyaikatakuuta. Naapurien kuulemiseen sekä tarvittaville lausuntopyynnöille on varattava hyvän hallinnon mukaiset prosessiajat. Mikäli poikkeamislupahakemus on jätetty vireille saman aikaisesti rakentamisluvan kanssa, rakentamislupapäätös voidaan antaa vasta poikkeamispäätöksen myöntämisen jälkeen. Asian käsittelyä saattaa joissakin tapauksissa viivästyttää se, että rakentamislupahakemuksen ja siihen vaadittavien liitteiden puutteet eivät mahdollista asian käsittelyä ja päätöksen tekemistä. Hakemuksen täydennyspyynnöt pyritään pyytämään yhdellä kertaa silloin, kun se on mahdollista. Kun hakijan täydentää hakemusta vaihteittain, joudutaan viranomaisessa esittämään täydennyspyyntöjä myös vaihteittain. Hallintolain mukaisesti viranhaltijat tulee selvittää vireillä oleva lupa-asia riittävästi ennen asian ratkaisemista. Käsittelyaikaa on pystytty pääsääntöisesti noudattamaan, vaikka hakemukseen jouduttaisiin pyytämään täydennystä ja varaamaan hakijalle lisäaikaa hakemuksen täydentämiselle. Rakennusvalvonnan viranhaltijat opastavat tarvittavilta osin hakemuksen täydentämistä.

Asemakaavoista ilmenee lämpökaivoja koskevat määräykset ja rajoitukset. Pohjavesialueilla lämpökaivon rakentaminen edellyttää vesilain mukaisen lupatarpeen arviointia. Vesilain mukaisen lupa-asian käsittelee valtion lupa- ja valvontavirasto. Tämä asia ilmenee rakennusjärjestyksestä ja tieto asiasta löytyy myös rakennusvalvonnan verkkosivuilta.

Käyttötarkoituksen muutos vapaa-ajan asunnosta vakituiseksi asunnoksi edellyttää lain mukaisesti poikkeamislupaa kaavan käyttötarkoituseräyksestä tai kaavoittamattomilla alueilla ranta-alueen suunnittelutarpeen johdosta. Näistä poikkeamisluvista ei päättä rakennusvalvonnan viranhaltijat vaan kaavoitusinsinöörit rakentamislaisissa säädettyjen poikkeamislupapäätöksen myöntämisen edellytysten mukaisesti.

Rakentamislupahakemuksessa taasen käyttötarkoituksen muutoksen yhteydessä lupahakemuksessa tulee esittää rakennusvalvontaviranomaiselle asumiselle

edellytettyjen vaatimusten täyttyminen. Olennaisista teknisistä vaatimuksista ei ole mahdollista poiketa ja ellei hakemus niitä täytä, rakentamislupaa ei voida myöntää. Muiden poikkeamisien osalta hakijan tulee esittää perusteltu syy poikkeamisiin. Rakennusvalvontaviranomainen voi myöntää vain laissa säädettyjä vähäisiä poikkeamia, jonka soveltamiskäytäntöä ohjaa myös korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätökset. Poikkeamiset käsitellään rakennuslupatyöryhmässä, johon osallistuu myös kaavoituksen viranhaltijoita sekä hallintojuristi.

Rakennuksen purkamisluvan myöntämisen esteenä ovat yleensä kaavamääräykset (suojelumerkinnot) eikä niiltä osin ole kyse rakennusvalvontaviranomaisen harkinta- tai päätösvallasta. Kaavoituksesta vastaavat viranomaiset noudattavat asemakaavojen sisältövaatimuksia, josta säädetään alueidenkäyttölaissa. Tämä tarkoittaa, että asemakaavaa laadittaessa on tunnistettava rakennetun ympäristön kulttuurihistorialliset, rakennushistorialliset, kaupunkikuvalliset ja muut erityiset arvot sekä huolehdittava siitä, ettei kaavaratkaisu johda niiden hävittämiseen.

Rakennusvalvonta lähettää lupapäätöksen jälkeen asiakastyytyväisyyskyselyn. Pääsääntöisesti kyselyissä asiakkailta saatu palaute on ollut positiivista. Toiminnan kehittämiseksi palautteet käydään läpi henkilöstön kanssa.

Rakennusvalvonnan viranomaiset toimivat virkavastuulla ja noudattavat asioiden käsittelyssä rakentamista koskevien lakien ja määräysten lisäksi hallintolain 2 luvun mukaisia hyvän hallinnon perusteita. Rakennusvalvonnan tehtävänä on lähtökohtaisesti valvoa, että rakentamisessa kaikkine eri vaiheineen noudatetaan voimassa olevia, rakentamista koskevia lakeja, asetuksia ja määräyksiä, mutta myös ohjata ja neuvoa rakennushankkeen osapuolia hankkeen toteutuksessa.

Rakennusvalvonnan tehtäviin ei kuulu suunnittelu, vaan tämä tehtävä kuuluu rakennushankkeeseen ryhtyvän palkkaamien suunnittelijoille, joilta edellytetään lainsäädännössä säädettyä kelpoisuutta rakentamishankkeen vaativuuden mukaisesti. Pääsääntöisesti pientalojen suunnittelutehtävä on tavanomainen, mutta rakennuspaikasta johtuvista syistä suunnittelutehtävä voi olla myös vaativa. Hankkeen vaativuuden mukainen, ammattitaitoinen suunnittelija on hankkeen sujuvuuden kannalta tärkein osapuoli ja jolla osaltaan varmistetaan rakentamisen laatu. Lainsäädäntö kieltää kelpoisuussäännöksistä poikkeamisen.

Juridisesti sitovan sääntelyn tarkoituksena on varmistaa, että rakennus ja rakennettu ympäristö muodostavat turvallisen, terveellisen ja kaikille asukkaille viihtyisän ympäristön. Rakennusvalvonta valvoo tämän tavoitteen toteutumista lähtökohtaisesti yleisen edun näkökulmasta. Yleisen edun näkökulma saattaa toisinaan tarkoittaa esimerkiksi sitä, että vaikka yksittäisessä rakennushankkeessa kaikki asiaan liittyvät naapurit puoltavat hanketta, rakennusvalvonta saattaa asettaa hankkeen toteuttamiselle lisävaatimuksia. Rakennusvalvonta on se taho, joka valvoo esimerkiksi kuntalaisten, myös tulevien kuntalaisten, etua rakennetun ympäristön viihtyisyyden toteutumisessa. Rakennusvalvonnan työllä on tarkoitus tuottaa rakentamiseen lisäarvoa, kun suunnitelmia tai työmaatoteutusta tarkastellaan puolueettomasta näkökulmasta.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtäviin sisältyy lupapäätösten lisäksi yleistä ohjausta ja neuvontaa, jota annetaan enenevissä määrin myös luvanvaraisuudesta vapautettuihin hankkeisiin. Lisäksi viranomaistehtäviin sisältyy rakennustyön valvonta,

rakennetun ympäristön valvonta sekä muita laissa säädettyjä tehtäviä. Viranhaltijoiden vastaus- ja käsittelyajan nopeus on siten riippuvainen henkilöstön määrästä.

Rakennusvalvonnan kotisivuja päivitetään jatkuvasti, sieltä löytyy selkeää ohjeistusta lupaprosessiin ja muihin rakentamista koskeviin kysymyksiin. Mikkelin rakennusvalvonta ohjeistaa asiakkaita myös rakennuslupaprosessista Mikkelin rakentajan polku -palvelussa.

Ehdotus

Esittelijä: Sari Valjakka, johtava rakennustarkastaja

Lupa- ja valvontajaosto esittää, että kaupunkikehityslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä esitetyn rakennusvalvonnan vastauksen valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunkikehityslautakunta, 15.09.2026, § 93

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Valjakka, johtava rakennustarkastaja, Sari.Valjakka@mikkeli.fi
Mika Näykki, hallintojuristi, mika.naykki@mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle edellä olevan rakennusvalvonnan vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Jaakko Väänen esitti Marita Hokkasen kannattamana, että käyttötarkoituksen muutos vapaa-ajan asunnosta vakituisesti asunnoksi edellyttää lain mukaisesti poikkeamislupaa kaavan käyttötarkoituseräyksestä tai kaavoittamattomilla alueilla ranta-alueen suunnittelutarpeen johdosta. Näistä poikkeamisluvista ei päätä rakennusvalvonnan viranhaltijat vaan kaavoitusinsinöörit rakentamislainsäädännön mukaisesti. Tehdyistä oikaisuvaatimuksista poikkeamisluvista viimekädessä päättää lupa- ja valvontajaosto, johtavan rakennustarkastajan esityksestä.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Jaakko Väänen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 7 jaa ääntä (Hannu Tullinen, Kerttu Hakala, Jaana Vartiainen, Petri Tikkanen, Mikko Kosonen, Janne Vaarasuo, Anni Rantalainen), 3 ei ääntä (Marita Hokkanen, Raimo Heinänen, Jaakko Väänen) ja yksi tyhjä ääni (Petri. P. Pentikäinen).

Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut kaupunkikehityslautakunnan päätökseksi.

Merkittään, että johtava rakennustarkastaja Sari Valjakka poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus, 28.09.2026, § 263

Valmistelijat / lisätiedot:

Sari Valjakka, johtava rakennustarkastaja, Sari.Valjakka@mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi rakennusvalvonnan vastauksen valtuutettu Tapani Liukkosen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026, § 67

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi rakennusvalvonnan vastauksen valtuutettu Tapani Liukkosen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto, § 32, 04.05.2026
Kaupunginhallitus, § 161, 18.05.2026
Kaupunginhallitus, § 264, 28.09.2026
Kaupunginvaltuusto, § 68, 05.10.2026

§ 68

Valtuustoaloite: Perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltäminen Mikkelin kaupungilla

MliDno-2026-1938

Kaupunginvaltuusto, 04.05.2026, § 32

Valtuutettu Sari Rautiainen ym. esittivät 4.5.2026 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Määräaikaisten työsuhteiden käyttö on Suomessa yleistä, ja niiden määrä on lisääntynyt tois taiseksi voimassa olevien työsuhteiden kustannuksella. Eniten määräaikaisissa työsuhteissa ovat nuoret ja naiset.

Orpo-Purran hallitus on esittänyt uutta sääntelyä, jonka mukaan työnantaja voisi jatkossa sol mia määräaikaisen työsopimuksen ilman perusteltua syytä. Asiantuntijoiden arvioiden ja poliit tisten naisjärjestöjen, myös hallituspuolueiden omien naisjärjestöjen, mukaan esitys lisää mer kittävästi raskaus- ja perhevapaasyrjinnän riskiä. Hallitus on tunnustanut nämä ongelmat myös omassa esityksessään.

Julkisella sektorilla määräaikaisuuksia käytetään jo nyt huomattavasti yksityistä sektoria enem män. Tilastokeskuksen mukaan julkisella sektorilla määräaikaisten työsopimusten osuus oli 24,8 prosenttia ja yksityisellä sektorilla 13,0 prosenttia vuonna 2023. Lukumääräisesti määräai kaisessa työsuhteessa oli julkisella sektorilla 163 000 ja yksityisellä sektorilla 210 000 palkan saajaa. Ehdotettu muutos heikentäisi erityisesti nuorten naisten asemaa työmarkkinoilla ja li säisi epävarmuutta mm. kunnissa ja hyvinvointialueiden työpaikoilla, joilla henkilöstön pysy vyys, osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointi ovat kriittisiä palveluiden laadulle.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että:

1. Mikkelin kaupunki ei ota käyttöön perusteettomia määräaikaisia työsuhteita, vaikka lainsäädäntö sen jatkossa mahdollistaisi.
2. Perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltö sisällytetään Mikkelin kaupungin omistaja- ja henkilöstöstrategioihin.
3. Mikkelin kaupunki vaikuttaa omistajaohjauksen kautta muihin julkisiin työnantajiin, jotta ne sitoutuvat samaan linjaukseen.

Mikkelin kaupungin tulee toimia esimerkkinä vastuullisesta ja yhdenvertaisesta työnantajapolitiikasta, joka tukee henkilöstön hyvinvointia ja vahvistaa työnantajamielikuvaa. Tämä linjaus tu kee tasa-arvoista työelämää, ehkäisee raskaus- ja perhevapaasyrjintää, vahvistaa Mikkelin kau pungin veto- ja pitovoimaa työnantajana sekä turvaa erityisesti nuorten naisten aseman työ markkinoilla.

Mikkelissä 4.5.2026
Sari Rautiainen

Tiina-Riikka Turunen, Lotta Tuominen, Jarno Strengell,
Hannu Tullinen, Mari Torniainen, Anne Puntanen,
Enrique Tessieri, Heli Kauppinen, Jarmo Lautamäki,
Katriina Janhunen, Anni Lahtinen, Tuija Syrjäläinen,
Jatta Juhola, Olli Humalamäki, Kerttu Hakala"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Merkitään, että valtuutettu Jouko Kervinen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus, 18.05.2026, § 161

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään lokakuussa 2026.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 28.09.2026, § 264

Valmistelijat / lisätiedot:

Petri Mattila, henkilöstöjohtaja, petri.mattila@mikkeli.fi

Vastaus valtuustoaloitteeseen: perusteettomien määräaikaisten työsuhteiden kieltäminen Mikkelin kaupungilla

Valtuutettu Sari Rautiainen ym. ovat tehneet 4.5.2026 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Mikkelin kaupunki ei ota käyttöön perusteettomia määräaikaista työsuhteita lainsäädännön muuttuessa, että periaate sisällytetään kaupungin henkilöstö- ja omistajaohjausta koskeviin linjauksiin sekä että kaupunki pyrkii omistajaohjauksen kautta edistämään vastaavaa toimintatapaa muissa julkisissa työnantajissa. Aloitteen tavoitteina nostetaan esille vastuullinen ja yhdenvertainen työnantajapolitiikka, henkilöstön hyvinvointi, raskaus- ja perhevapaasyrjinnän ehkäiseminen sekä kaupungin veto- ja pitovoiman vahvistaminen.

Asian tausta

Työsopimuslakia muutettiin 1.6.2026 alkaen siten, että määräaikainen työsopimus voidaan tietyissä tilanteissa tehdä ilman erillistä perustelua syytä. Muutos keventää määräaikaaisuuden käytön edellytyksiä rajatusti ja tavoitteena on hallitusohjelman mukaisesti purkaa työllistämisen esteitä. Muutokset koskevat työsopimuslakia, eikä kunnallisia viranhaltijoita koskevaan sääntelyyn ole tehty vastaavia muutoksia.

Lakimuutos ei kuitenkaan mahdollista määräaikaistuuksien vapaata tai perusteetonta käyttöä. Lakiin sisältyy edelleen useita työntekijän asemaa turvaavia säännöksiä, kuten määräaikaistuuksien enimmäiskesto, määräaikaisten sopimusten ketjuttamisen rajoittamista, irtisanomissuojaa sekä työnantajan selvitys- ja työntarjoamisvelvollisuutta koskevat velvoitteet. Työnantajan on ennen määräaikaisten työsopimuksen päättymistä annettava työntekijälle perusteltu selvitys mahdollisuudesta jatkaa työsuhdetta toistaiseksi voimassa olevana tai perustellusta syystä määräaikaistuuksien. Työntekijän pyynnöstä selvitys on annettava kirjallisesti kuukauden kuluessa pyynnöstä.

Mikkelin kaupungin työnantajakäytäntö

Mikkelin kaupungin lähtökohtana on, että henkilöstötarpeen ollessa pysyvä palvelussuhde on toistaiseksi voimassa oleva. Tämä on kirjattu myös kaupunginhallituksen kokouksessa 15.6.2026 § 197 hyväksymään *”Mikkelin kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteet”* -asiakirjaan seuraavasti: *”Käytämme määräaikaistuuksia palvelussuhteita vain poikkeuksellisesti ja perustellusta syystä. Edistämme työhön sitoutumista ja tuloksellisuutta, rekrytoimalla vakituksiin palvelussuhteisiin.”* Määräaikaistuuksia palvelussuhteita tarvitaan edelleen muun muassa sijaisuuksissa, määräaikaistuuksien hankkeissa ja projekteissa, kausiluonteisessa työssä sekä muissa ajallisesti rajatuissa tehtävissä tai tilapäisissä työvoimatarpeissa.

Työsopimuslain muutoksesta huolimatta Mikkelin kaupungin työnantajakäytäntönä on edelleen, että määräaikaistuuksien peruste kirjataan jokaiseen määräaikaistuuksien virka- ja työsuhteeseen. Kirjauskäytännöllä varmistetaan palvelussuhteiden yhdenmukainen käsittely, määräaikaistuuksien seuranta sekä määräaikaistuuksien edellytysten arviointi.

Kaupungin henkilöstöpolitiittisena tavoitteena on, että määräaikaistuuksia palvelussuhteita käytetään harkitusti, läpinäkyvästi ja toiminnan tarpeisiin perustuen. Pysyvä henkilöstötarve pyritään hoitamaan toistaiseksi voimassa olevilla palvelussuhteilla, mikä tukee henkilöstön työhön sitoutumista, työhyvinvointia ja toiminnan tuloksellisuutta.

Näin ollen työsopimuslain muutos ei ole muuttanut Mikkelin kaupungin nykyistä työnantajakäytäntöä määräaikaistuuksien palvelussuhteiden käytössä.

Määräaikaistuuksia työ- ja virkasuhteita käytetään esimerkiksi sijaisuuksissa, määräaikaistuuksien hankkeissa tai tilanteissa, joissa toiminnan tarve on tilapäinen. Toiminnan järjestäminen edellyttää myös henkilöstön käytön joustavuutta, jotta lakisääteiset ja muut palvelut voidaan turvata muuttuvissa tilanteissa. Henkilöstöpolitiikan tavoitteena on edistää työhön sitoutumista, henkilöstön hyvinvointia ja toiminnan tuloksellisuutta sekä vahvistaa vakaisiin ja ennustettaviin palvelussuhteisiin perustuvaa henkilöstörakennetta. Henkilöstötilinpäätöksen mukaan määräaikaistuuksien osuus suhteessa vakinaiseen työvoimaan oli vuoden lopussa 18 prosenttia.

Aloitteen arviointi

Lainsäädännöllisesti aloitteessa esitetty sitoumus merkitsisi kaupungille omaehtoista ja voimassa olevaa sääntelyä tiukempaa veloitetta. Kaupungin henkilöstöpolitiikan tulee perustua kulloinkin voimassa olevaan lainsäädäntöön, kunnallisiin virka- ja työehtosopimuksiin sekä työnantajan velvollisuuteen arvioida palvelussuhteen peruste tapauskohtaisesti.

Palvelutuotannon näkökulmasta määräaikaishuokseja käyttäen vaikuttavat muun muassa lakisääteiset kelpoisuusvaatimukset, henkilöstömitoitukset, sijaistarpeet sekä palvelujen järjestämiseen liittyvät käytännön tarpeet. Esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa tehtäviin voi liittyä tiukkoja kelpoisuusehtoja, ja kelpoisen henkilöstön saatavuudessa voi olla ajoittain haasteita. Tällöin tehtävään voidaan tietyissä tilanteissa valita määräajasta henkilö, joka ei täytä kaikkia kelpoisuusvaatimuksia. Lisäksi poissaolojen vuoksi tarvittavat sijaisuudet ovat edelleen keskeinen määräaikaishuokseja käyttäen.

Omistajaohjauksen näkökulmasta kaupungin vaikutusmahdollisuudet määräysvallassa tai osakkuudessa olevien yhteisöjen henkilöstöpolitiikkaan ovat rajalliset. Nämä yhteisöt ovat itsenäisiä työnantajia, joiden henkilöstöpolitiikkaan vaikuttaminen perustuu lainsäädäntöön, yhtiöoikeudellisiin periaatteisiin ja kunkin yhteisön omaan toimivaltaan. Kaupunki voi omistajaohjauksessa edistää yleisellä tasolla vastuullisen työnantajuuden periaatteita, mutta sitovan henkilöstöpoliittisen linjauksen asettamista yhteisöille ei tässä tilanteessa pidetä tarkoituksenmukaisena.

Mikkelin kaupunki edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaupunkistrategiansa, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa sekä päivittämisen johtamistyön kautta. Lisäksi kaupunki seuraa määräaikaisten palvelussuhteiden käyttöä osana henkilöstöjohtamista. Työsuojeluviranomainen on tehnyt kaupungille valvontapyyntöön määräaikaisten työsopimusten käytöstä, ja kaupunki on antanut valvontapyyntöön vastauksensa. Valvontapyyntöä koskeva asia käsitellään erillisenä viranomaisprosessina, eikä tässä yhteydessä arvioida yksittäisiä palvelussuhteita.

Johtopäätös

Mikkelin kaupungin nykyinen henkilöstöpolitiikka ja työnantajakäytäntö vastaavat keskeisiltä osin valtuustoaloitteen tavoitetta. Pysyvä henkilöstötarve pyritään hoitamaan toistaiseksi voimassa olevilla palvelussuhteilla, ja määräaikaishuokseja käyttäen kirjataan määräajaksiin palvelussuhteisiin.

Kaupunki seuraa määräaikaisten palvelussuhteiden käytön kehitystä osana henkilöstösuunnittelua ja -raportointia. Erillisen ehdottoman kiellon käyttöönottoa tai sen sisällyttämistä kaupungin henkilöstö- ja omistajaohjausta koskeviin asiakirjoihin ei edellä esitetyillä perusteilla pidetä tarpeellisenä. Kaupunki ei ota työsopimuslain muutoksen perusteella käyttöön yleistä linjaa, jossa määräajaisia työsuhteita tehtäisiin ilman tapauskohtaista harkintaa. Lainsäädännön mahdollistamat tilanteet arvioidaan jatkossakin erikseen työnantajan toiminnan tarpeiden, henkilöstöpoliittisten tavoitteiden ja yhdenvertaisen kohtelun näkökulmasta.

Valtuustoaloite ei siten anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualueen vastauksen valtuutettu Sari Rautiaisen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026, § 68

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi konserni- ja elinvoimapalveluiden palvelualueen henkilöstöpalveluiden vastauksen valtuutettu Sari Rautiaisen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.